

Vajk megkoronázása Esztergomban

Melocco Miklós alkotása

Ratkó József: (1936-1989)

István imája

– részlet –

Tanítsd meg, akik ellenünk uszulnak
és földeinket elcsipegetik
és sóvárognak falvaink iránt
és kiirtanák szülőtte-szavunkat,
hogy dicsérni Tégedet ne tudjunk,
és minden módon ártani akarnak,
tanítsd meg őket, Uram, haragodra!
S intsd meg, akik a szent munkát segítik
s hitre hajtott népedet pásztorolják –
örök hálát hogy tőled várjanak – mert
igen gögösek immár, mintha ők
adták volna e földet is alánk!
Juttasd eszükbe, ki vagy Te, Uram,
s kicsodák ők! És tedd, hogy ne legyünk
gyalázatja a szomszéd nemzeteknek,
ne legyünk csúfja és játékaik,
s messzire való maradékaink
rút járom alá ne vettessenek! Ámen

Tartalom

A Magyarországi Református Egyház Kálvin János Kiadója pályázatot hirdet	2. oldal
Vöröskeresztes hírek	3. oldal
Jót játszottunk!	4-5. oldal
Ismerkedjünk meg Daru Péternével	6-7. oldal
Bóbiták a természetben	8. oldal
Jubileumi alkotótábor – 675 év zománuban	9. oldal
Vállalkozók figyelmébe!	11. oldal
Földesi Zoltán és Sinka József sajtótájékoztatója	11. oldal
Gábor Felícia: Csángó vagyok – 2. rész	12-14. oldal
Üdvözlét Komáromból!	15. oldal
Vadászoldal	16. oldal
Mégegyszer a Szentendrasi aranyeletről	17-18. oldal
Sport – labdarúgás, kézilabda, kajak-kenu	18-20. oldal

*Mikor a lelkem roskadozva vittem,
csendesesen és váratlanul átölelt az Isten.
Azóta, ha alszom zúgó lomb alatt,
ne zavarjátok édes álmomat.
Boruljatok le halkán, csendesesen,
és gondoljátok, hogy nem fáj semmi sem.
Ha majd rátértek ti is erre az útra
megyek elétek, találkozunk újra.*

Hálás szívvel mondunk köszönetet mindazoknak a rokonoknak, szomszédoknak, barátoknak, munkatársaknak, ismerősöknek, akik

ÖZV. CSEKŐ LAJOSNÉ sz. FARKAS ANNA

temetésén részt vettek, sírjára koszorút, virágot helyeztek, részvétükkel mély fájdalomukat enyhíteni igyekeztek.

A gyászoló család

*„Nincs már holnap, véget ért egy élet,
sirassatok csendben, szívetekben élek.”*

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Hálás szívvel mondunk köszönetet mindazoknak a rokonoknak, ismerősöknek, akik

özv. NAGY JÓZSEFNÉ szül. NÁNDORI ERZSÉBET

temetésén részt vettek, sírjára koszorút, virágot helyeztek, részvétükkel mély fájdalomukat enyhíteni igyekeztek.

A gyászoló család

REKVIEM

TELJESKÖRŰ TEMETKEZÉSI SZOLGÁLTATÁS

*Raktárunkban - Széchenyi u. 12.
sz. - megtalálható minden kellék
széles választékban.*

Éjjel-nappali ügyelet!

*Megrendelőink részére díjtalanul
vállaljuk az özvegyi nyugdíjjal
kapcsolatos ügyintézését.*

Csipai László

Békésszentandrás, Fő út 53.

Tel.: 218-230, mobil: 06-30/9749-031

Behan Pál

Petőfi u. 9. * Mobil: 06-20/334-6670

A Magyarországi Református Egyház Kálvin János Kiadója

PÁLYÁZATOT

hirdet két kategóriában

I. kategória: népszerű hitébresztő és hitmélyítő írások (traktátusok) készítése

Javasolt témák (munkacímek): Isten és a bálványok; Jézus Krisztus, a Megváltó; Életünk a Szentlélek erőterében; A Szentháromság titka; A Biblia hitünk és életünk zsinórmértéke; Az egyház (a gyülekezet) a Bibliában és a történelemben; A református család egykor és ma; *A keresztyén család:* Párválasztás, házasságkötés; Gyermekeket várunk - gyermeket keresztelelünk; Hitoktatás a családban és a gyülekezetben; Konfirmációra készülve; Testi-lelki betegségeket hordozva élni; Élni és meghalni; az örökélet; *Hitünk alapfogalmai:* A teremtő Isten; A gondviselő és mindenható Isten; Kiválasztott-e engem Isten?; Az Isten szeretet (Az 1Kor 13 életszemlélete); Miért tűri Isten az emberi gonosztságot?; „Nehéz ígék” az Ószövetségben; „Nehéz ígék” az Újszövetségben; „Nincs itt maradandó városunk...” (A Biblia jövőképe); Miért vagyok református keresztyén?; A Biblia tanítása a keresztyén ember viszonyáról a politikához; A kultúra és a keresztyénség kapcsolata egykor és ma.

A pályázók maguk is választhatnak témát.

II. kategória: bibliai történetek és alakok, valamint a református egyháztörténet meghatározó embereinek regény (un. kisregény) formában való megjelenítése.

Figyelembe veendő szempontok mindkét kategóriában a témaválasztásnál és a kidolgozásnál: Bibliikus alapvetés a Heidelbergi Káté és a II. Helvét Hitvallás szellemében, a magyar nyelv hagyományait és a közérthetőséget szolgáló megfogalmazás.

A kéziratok terjedelme: 80-120 kéziratoldal (kb. 160-200 ezer karakter).

A pályázatok beadási határideje: 2004. szeptember 31. A pályázatokat a Kiadóhoz lemezen és nyomtatott formában kizárólag postai úton lehet beküldeni, jeligével és zárt borítékban a szerző nevével és címével.

Postai cím: 1113 Budapest, Bocskai út 35.

Eredményhirdetés: 2004. december 15.

Bíráló bizottság: A Magyarországi Református Egyház Zsinatának Kiadói és Sajtóbizottsága és a Bizottság által felkért szakértők.

Díjak: mindkét kategóriában (külön-külön)

I. díj: 200 ezer Ft és a kézirat megjelentetése

II. díj: 100 ezer Ft

III. díj: 50 ezer Ft

A Kiadó szabadon dönt a kéziratok megjelentetéséről. A díjazásban nem részesített kéziratokat a Kiadó nem őrzi meg és az elutasítást nem indokolja. A nyertes pályázatok szerzőit a Kiadó írásban értesíti.

2004. április

A Magyarországi Református Egyház
Kálvin János Kiadója

Köszönet

Augusztus 2-5-ig egy nagyszerű kiránduláson vehettünk részt a Mátrában a Mozgáskorlátozott Egyesület szervezésében. Idegenvezetőnk újra elkápráztatott bennünket a sok szépséggel, ahová elmentünk. Mindent igyekezett bemutatni, a történelmi és más egyéb érdekességeket. Köszönjük! Köszönet Tóthné Margitkának a jó szervezésért, és nem utolsósorban az autóbusszvezetőnknek a sok türelméért. Jól éreztük magunkat.

A kirándulók nevében

Dombóvári Jánosné

Megalakult a kézművesek egyesülete

2004. július 14-én találkoztunk azokkal a szentendrési ügyes kezű alkotókkal, akik valamilyen kézműves – népművészeti vagy iparművészeti – tevékenységgel foglalkoznak. Úgy döntöttünk, hogy megalapítjuk a „Békésszentendrési Kézművesek Egyesületét”. 28-an jöttek el az alakuló közgyűlésre, és lettek alapító tagjai az egyesületnek. Megalakulásunk célja, hogy segítsük a környezetkultúra és a népművészeti tárgyalatás ügyét, közreműködünk kiállítások elkészítésében, előadások, szakmai bemutatók, más rendezvények szervezésében. Feladatunknak tartjuk, hogy Békésszentendrési területén élő, illetve az innen elszármazó kézművesek munkáját bemutassuk. Továbbá feladatunk a tárgyformáló népművészet és kézművesség hagyományainak ápolása, az egyesület tagjainak rendszeres kiállítási, játszoházi bemutatók, bemutakozások, rendezvényeken való részvétel lehetőségének biztosítása, kézműves tevékenységük segítése, fejlesztése.

A novemberben megnyitásra kerülő kézműves kiállítást már az egyesület szervezi a Művelődési Ház és Könyvtárral közösen, hiszen az Alapszabályban rögzítettük együttműködésünket. Szintén közösen szeretnénk szakköröket beindítani.

Szeretettel várjuk azokat, akik szeretnének bekapcsolódni munkánkba. Érdeklődni a Könyvtárban lehet.

A Művelődési Ház és Könyvtár hírei

JÁTSZÓHÁZ gyermekeknek - Játszóházi foglalkozásainkra és kézműves szakkörreinkre sikerült pályázatot nyernünk, amit a Mobilis és a GYISM közösen írt ki. Így az augusztusi egyhetes táborunkat ennek köszönhetően tudtuk megszervezni. Szeptembertől decemberig folyamatosan, kéthetenként tartunk játszoházi foglalkozásokat a gyerekeknek. Az első találkozó szeptember 10-én lesz, amikor a gyékénnyel ismerkedünk, majd 24-én vesszőből készítünk csörgőt és karikát. A további időpontokról folyamatosan értesítünk mindenkit újságon és plakátokon keresztül.

VESSZŐ - Szeptember 10-étől kéthetenként találkozunk azokkal, akik szívesen megismerkednek a vesszőfonással. Készítünk alátétet, kínálót, kosarat, kast.

SZALMA - Szeptember 17-étől kéthetenként találkozunk azokkal, akik a szalmafonást szeretnék elsajátítani. Folyamatosan készítünk fonatokat, amiből készítünk tálat, kalapot, táskát szövással, karácsonyfára díszeket, kopogtatót, ablakdíszet, apró tárgyakat, Betlehemet.

HÍMZÉS - A hímző szakkör folyamatosan dolgozik még a nyáron is. Továbbra is várjuk azokat a gyerekeket, szülőket, nagyszülőket, akik szeretnék megismerni a népi hímzést, illetve szívesen továbbadják tudásukat másoknak.

* * *

A Könyvtár nyitva tartása szeptember 18-tól:

Hétfőtől péntekig 8-17 óráig
Szombaton 8-12 óráig

Vöröskeresztes hírek

2004-ben két önkéntes véradás volt községünkben. Márciusban rekord számú véradó jelent meg, 97-en nyújtották önként a karjukat, júliusban pedig 86 fő jött el. Évről évre egyre többen vagyunk és erre joggal lehetünk büszkéek! Ezúton is köszönjük a segítséget a beteg emberek nevében.

Szeptember 11-én Vöröskeresztes vacsorát rendezünk a Művelődési Házban. A véradóknak ingyenes lesz a részvétel, a hozzátartozóknak 1.500 Ft-ot kell majd fizetni. A véradók távolmaradás esetén ételhordóban elvihetik a pörköltet. Aktívaink mindenkit felkeresnek személyesen és eljuttatják a jegyeket. Minden más érdeklődőt is szeretettel várunk, töltsünk el együtt egy kellemes estét!

Felajánlott tombola tárgyakat szívesen elfogadunk!

A jubiláló véradók kitüntetésére és jutalmazására most nem a vacsora keretében történik, nekik külön rendezünk egy kis ünnepséget, melyre névre szóló meghívót kap mindenki. Vöröskereszt helyi szervezete

Tisztelt Állattartó! Tisztelt Uram/Asszonyom!

Az Állategészségügyi és Élelmiszer-ellenőrző Állomás lehetőséget kért az Önkormányzattól, hogy Önt újra tájékoztassa mindkettőnk számára fontos, aktuális gondokról, feladatokról.

1997-ben került bevezetésre a szarvasmarhák Egységes Nyilvántartási és Azonosítási Rendszere, az ENAR. A rendelet az állattartó részére az alábbi kötelezettséget írja elő:

- A megszületett borjút 7 napos koráig mindkét fülében elhelyezett krotáliával meg kell jelölni. A krotáliára állami támogatás csak akkor jár, ha 320 napos korig a krotália behelyezést bejelentik, azaz marhalevelet kap.
- A borjú csak akkor kaphat marhalevelet, ha az anyja is a tenyészetben van.
- Amennyiben a krotália kiesik, az állattartó saját költségére köteles pótolni.
- A tenyészetben még meglévő sárga színű marhalevelet szállítás előtt, de legkésőbb 2004. december 31-ig zöldszínű marhaleveleire kell cseréltetni.
- A szarvasmarha csak akkor hozható forgalomba, ha ENAR krotáliával rendelkezik, és a hatósági állatorvos a marhalevelet a forgalomképességet igazolta.
- Bármilyen állatorvosi vizsgálatot csak egyedileg azonosítható állaton lehet végezni.
- Szarvasmarha értékesítés esetén a marhalevél alsó részét (ellenőrző szelvény) 3 napon belül át kell adni a kapcsolattartó állatorvosnak, a vevőnek pedig a marhalevél felső részét (igazolólap) kell átadni az illetékes kapcsolattartó állatorvosnak.

Az egészségügyről szóló 1995. évi XCI. Törvény előírja, hogy az állattartó köteles az állatorvosnak bejelenteni állatának elhullását vagy kényszervágását, és a marhalevelet átadni.

Az állatorvos köteles minden 24 hó felett elhullott vagy kényszervágott szarvasmarhából szivacsos agyvelőgyulladás felderítésére mintát venni.

Az ellen a szarvasmarhatartó ellen, aki az állatának elhullását, kényszervágását nem jelenti be, s ezzel megakadályozza a mintavételt – az állategészségügyről szóló törvény alapján állategészségügyi bírságot kell kiszabni, melynek összege 20.000 Ft – 1 millió Ft közötti összeg.

Az a szarvasmarhatartó, aki állatát engedély nélkül levágja, s állatorvosi húsvizsgálat nélkül értékesíti, a 218/1999. (XII.28.) Kormányrendelet alapján 60.000 Ft pénzbírsággal sújtható, a húst pedig el kell kobozni.

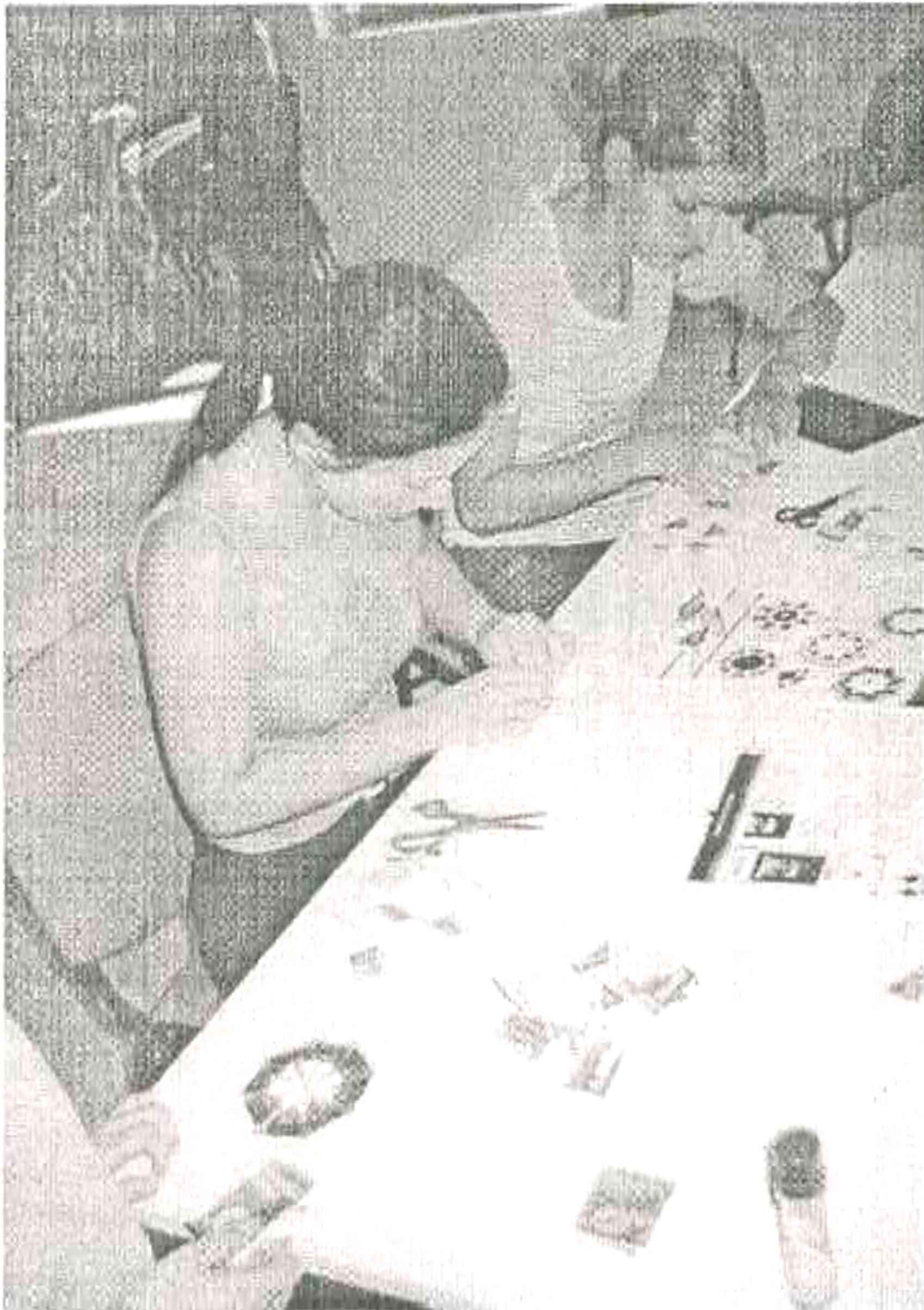
Az FVM előírása alapján a szarvasmarhatartók 10%-ának ellenőrzést kell tartani az állategészségügyi hatóságnak az ENAR krotáliák megléte és a marhalevél érdekében. A szabálysértésekről szóló kormányrendelet alapján, aki a marhalevél kiváltására, kezelésére vonatkozó rendeleteknek nem tesz eleget, 60.000 Ft-ig terjedő pénzbírsággal sújtható.

Kérem a szarvasmarhatartókat, hogy a fenti kötelezettségüknek egyenek eleget.

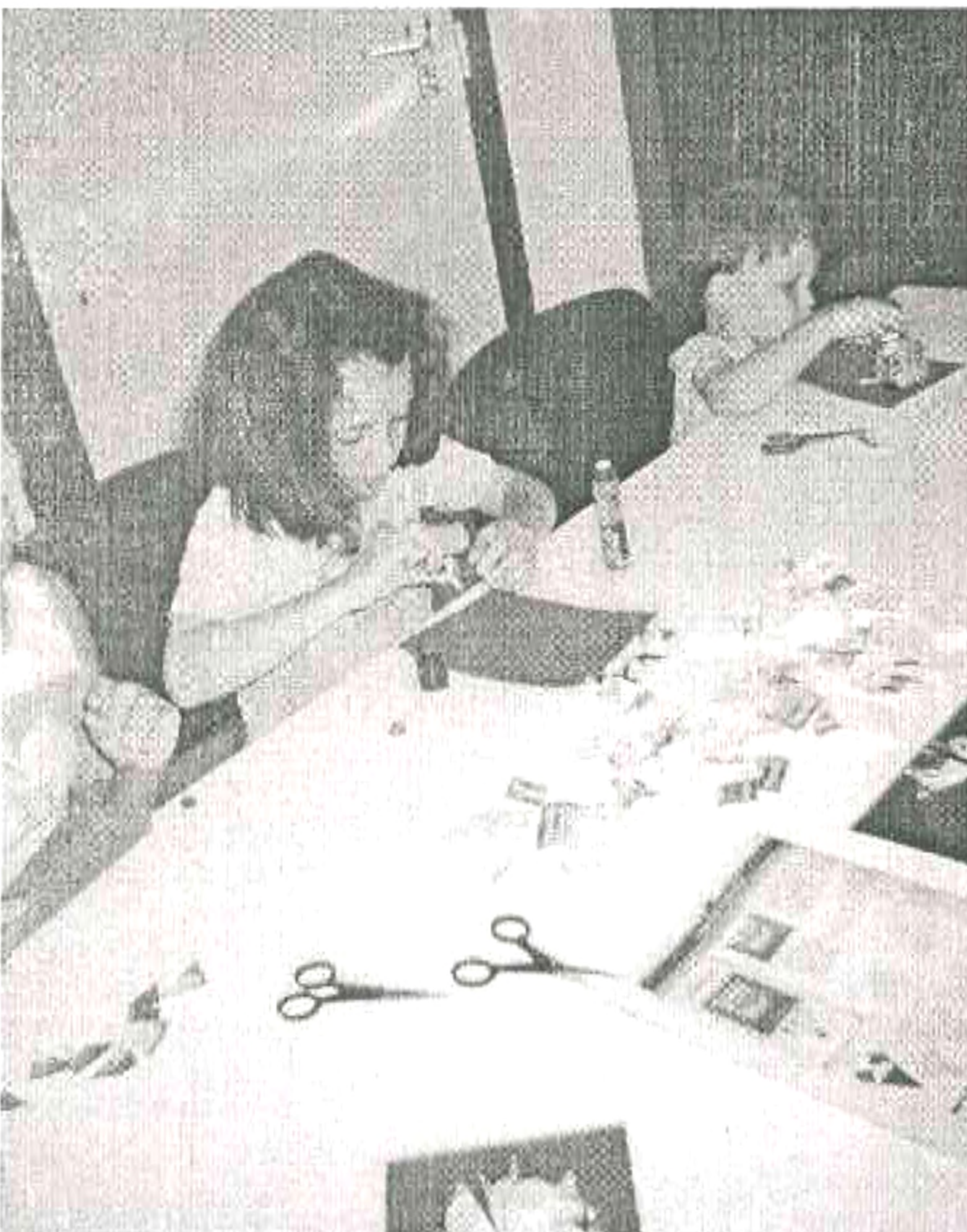
Békéscsaba, 2004. augusztus 2.

Tisztelettel:

Dr. Tóth Gábor, igazgató főállatorvos

Teafilteres tasakot hajtogattak nagyok, ...

... kicsik ...

Jót játszottunk!

Július 12-16-áig a Művelődési Házban játszóházat rendeztünk a gyerekeknek. Első nap csak néhányan, de napról napra többen jöttek el.

Hétfőn pörgő-forgó sárkányt készítettünk papírból. Formája olyan, mint azé a sárkányé, amit reptetni szoktunk, csak ez kicsi. Két darabot kellett elkészíteni, mert egy hurkapálca két végére felkötve és azt pl. lámpára felakasztva nagyon kedves kis szeljték gyerekszobába.

Kedden teafilteres tasakból hajtogattunk virágokat, amit piros, fehér vagy kék papírra felragasztva akár falidísznek is lehet használni, de volt aki azért készítette, hogy édesapját köszöntse vele névnapján.

Szerdán anyaggal dolgoztunk. A feladat az volt, hogy egy papírra kellett különböző anyagokból kivágni formákat, amikből aztán egy kép áll össze. Nagy szép képek készültek el. Volt például egy náddal körbenőtt tó, golya a kéményen, tengerfenék, virágos rét, és volt, aki az András-keresztet örökölte meg e technikával. Csütörtökön az előre kisütött só-liszt gyurmából formált halakat, tengeri csillagokat ill. lepkéket kellett kifesteni vízfestékkel. A formákba akasztókat szúrtam, így fel lehetett kötni egy vesszőre. Annak két végére akasztót kötöttünk raffiából, és máris lehetett ezt is felakasztani valahová. Ezen a napon még volt egy feladatunk, mégpedig a pénteki napra kellett előkészülnünk. Üvegmatricát festettünk, és a körvonalát kellett elkészíteni, hogy péntekre kellőképpen megszáradjon.

Pénteken tehát az üvegmatricákat színeztük ki.

Jó hangulatban teltek a délelőttök ezen a héten, mindennap játszottunk is, nem csak dolgoztunk. Dudásné Maresi néni finom teát főzött nekünk.

Remélem mindenki jól érezte magát, és remélem az augusztusi játszóházunk is hasonlóan jó hangulatban telik el. Legközelebb szeptember 10-én találkozunk, amikor majd gyékénylovat, gyékénybabákat készítenek!

Szabó Edit

...és a többiek

A nagyobbak egy bonyolultabb hajtogatást is megpróbáltak

Elkészültek a só-liszt gyurmák

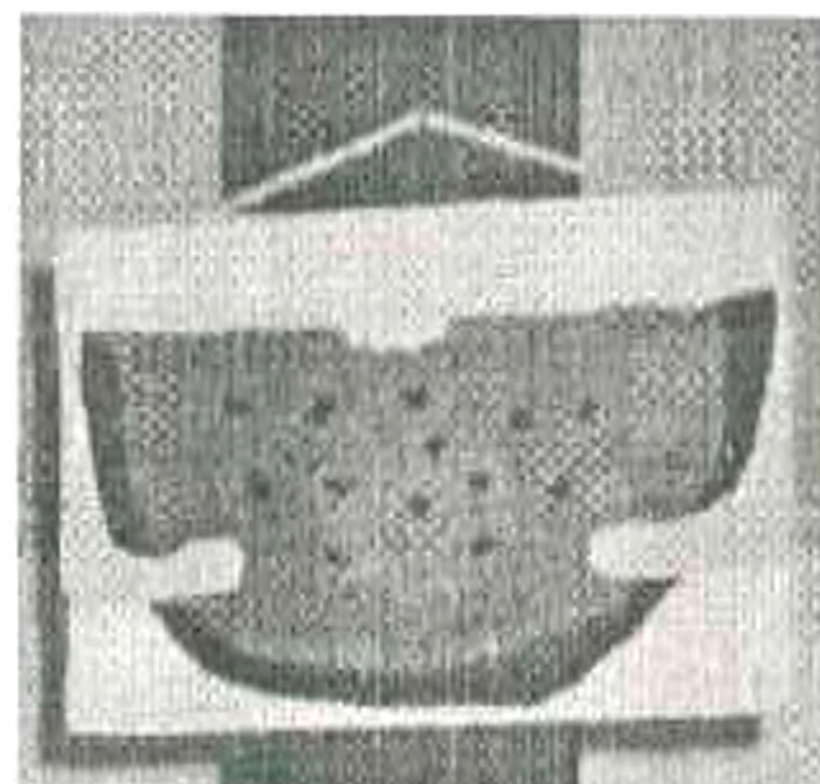
Az üvegmatrica festés tetszett fiúknak, ...

Készülnek az anyag-képek

Takács Mariann munkája

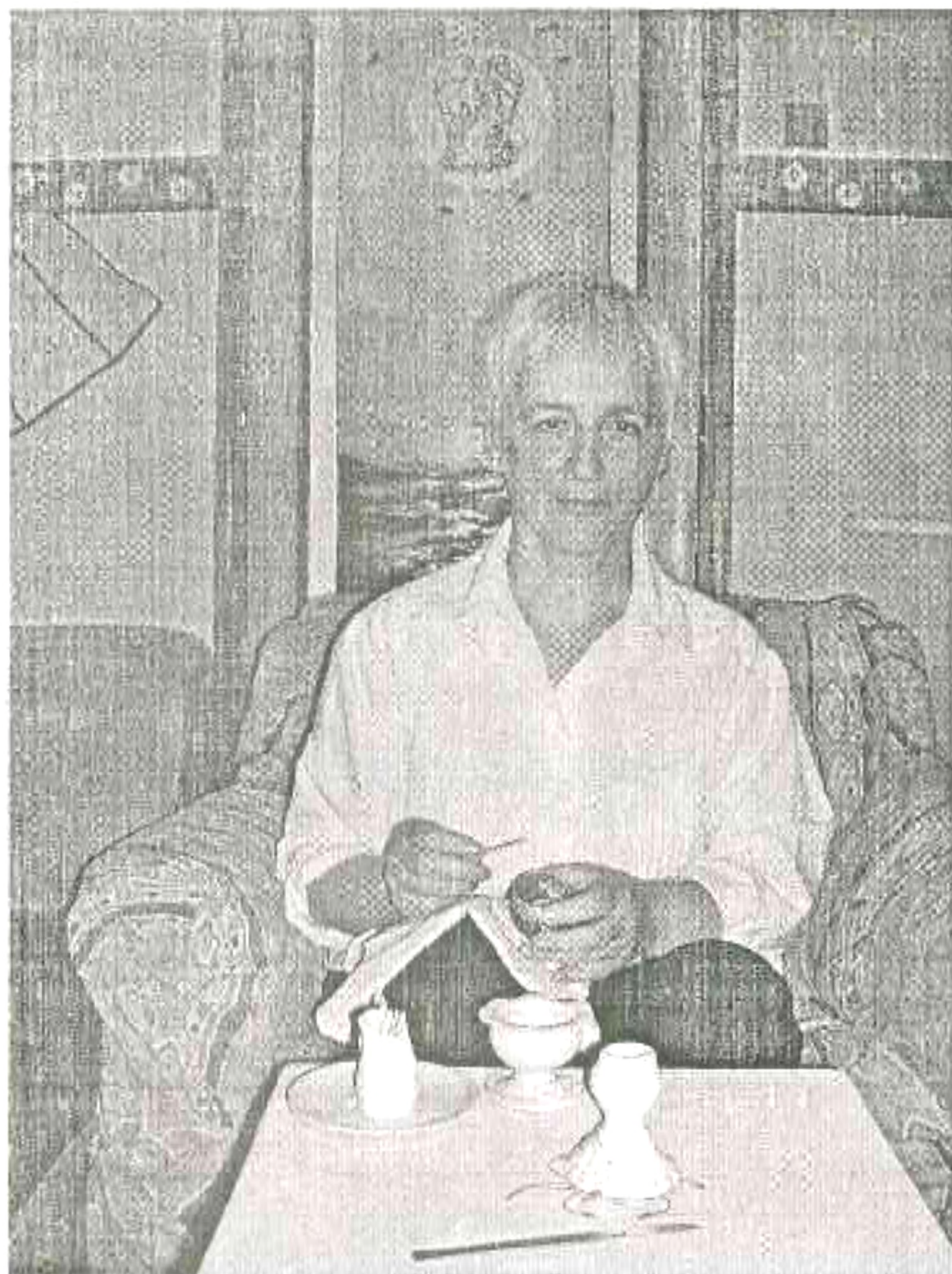

Árvai Anikó munkája

... és lányoknak egyaránt

Kiállításokon egyre gyakrabban találkozunk Daru Péterné nevével. Ismerkedjünk meg vele közelebbről.

Daru Péterné munka közben

- *Mióta foglalkozik a tojásfestéssel?*

- Körülbelül 1970 óta foglalkozom tojásfestéssel. Már a 80-as évek elején is több kiállításon szerepeltek munkáim. Bútorfestéssel is sokáig foglalkoztam, volt amit egy éven át festettem kék alapszínre eredeti vásárhelyi faragott bútorra lexikonból. Színeket is készítettem, szobuinart azaz pincért, díszdobozokat. Kedvencem a mai napig a falfestés.

- *Milyen motívumokat használ?*

- Témaválasztásom a lexikonok alapján eredeti minták voltak. Egy idő után saját elképzelésem szerint egyedi stílust alakítottam ki. Mára talán sikerült a tojásfestés terén is ezt megvalósítanom.

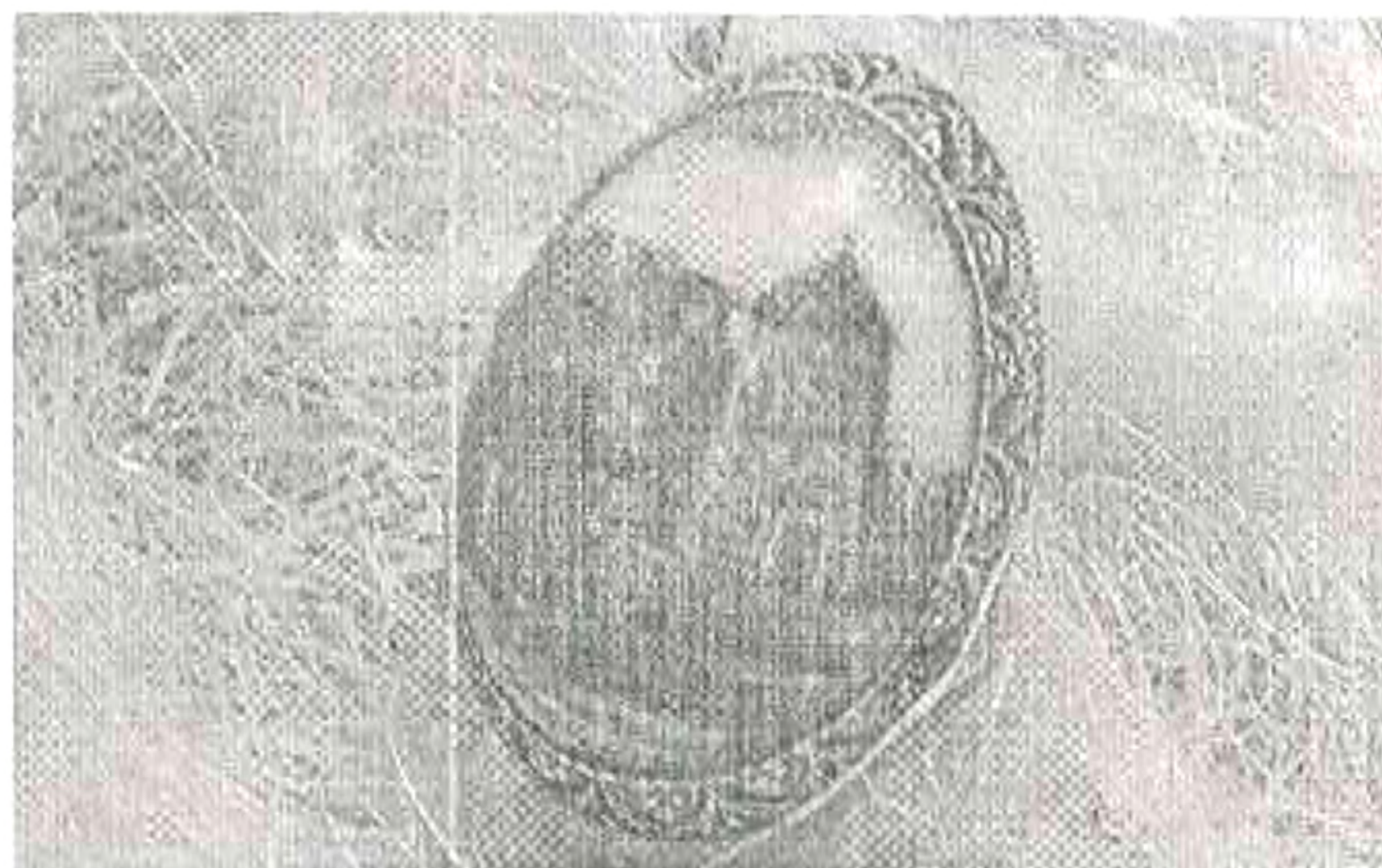
A tojást ruhafestéssel festett alapra hypóval és fogpiszkálóval festem papírzsebkendőhöz nyomkodva, majd viaszolom. Karcolást a sebész szikével szoktam, esetleg néha glavírozót használok, pl. a strucctojást kívágni, hogy belhelyezzem a többi tojást. Pl. Betlehemi jelenetet rakni!

Szeretek üvegeképeket festeni, azt is egyedi módon.

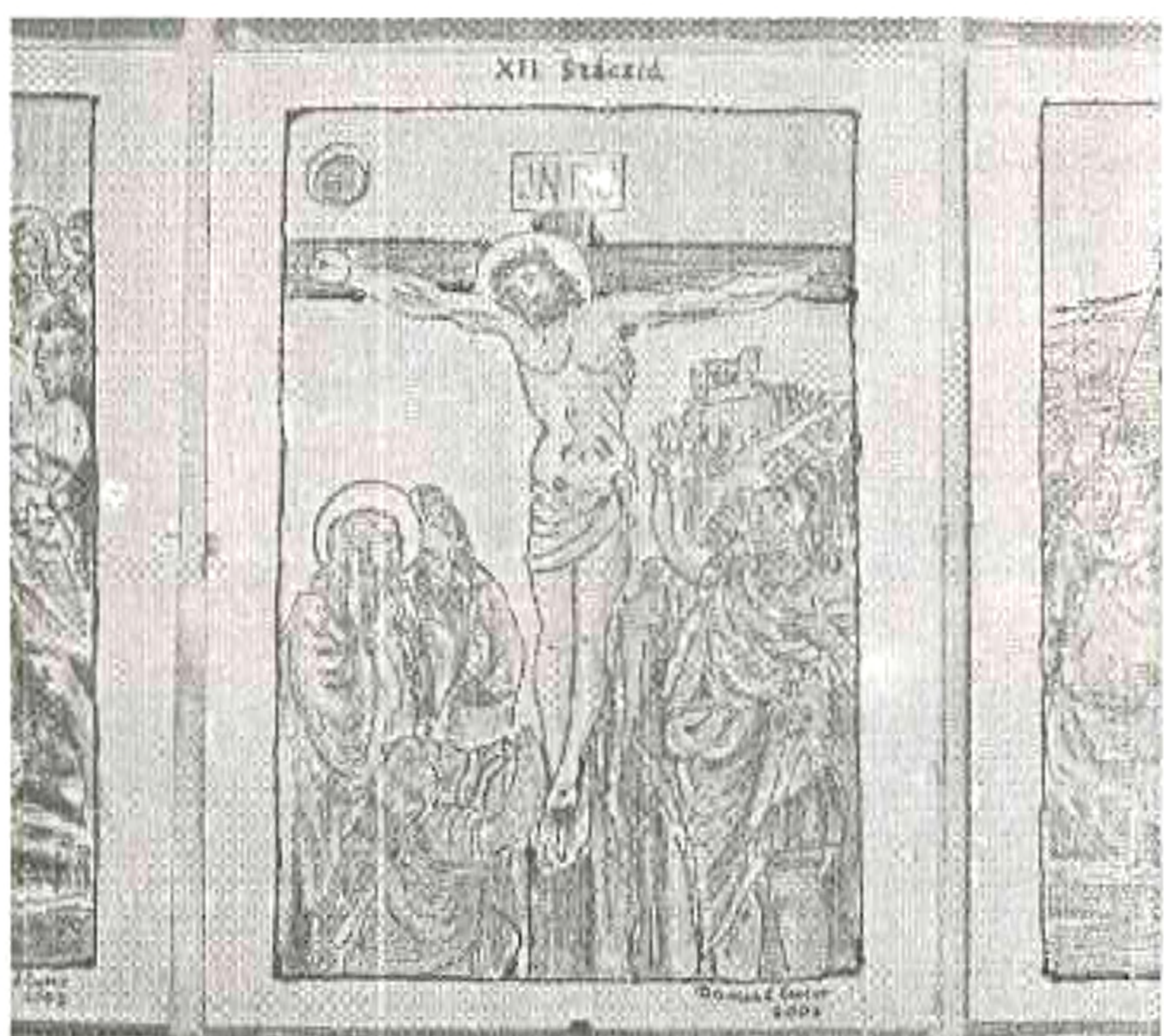
Vallási témájú jelenetek, különböző életképek aktualitásuk szerint megjelennek az alkotásaim között.

A szomszédos Szarvas nevezetességeit is szívesem festem, kedvenceim közé tartozik a Bolza-kastély és a történelmi Magyarország közepe, a Szélmalom.

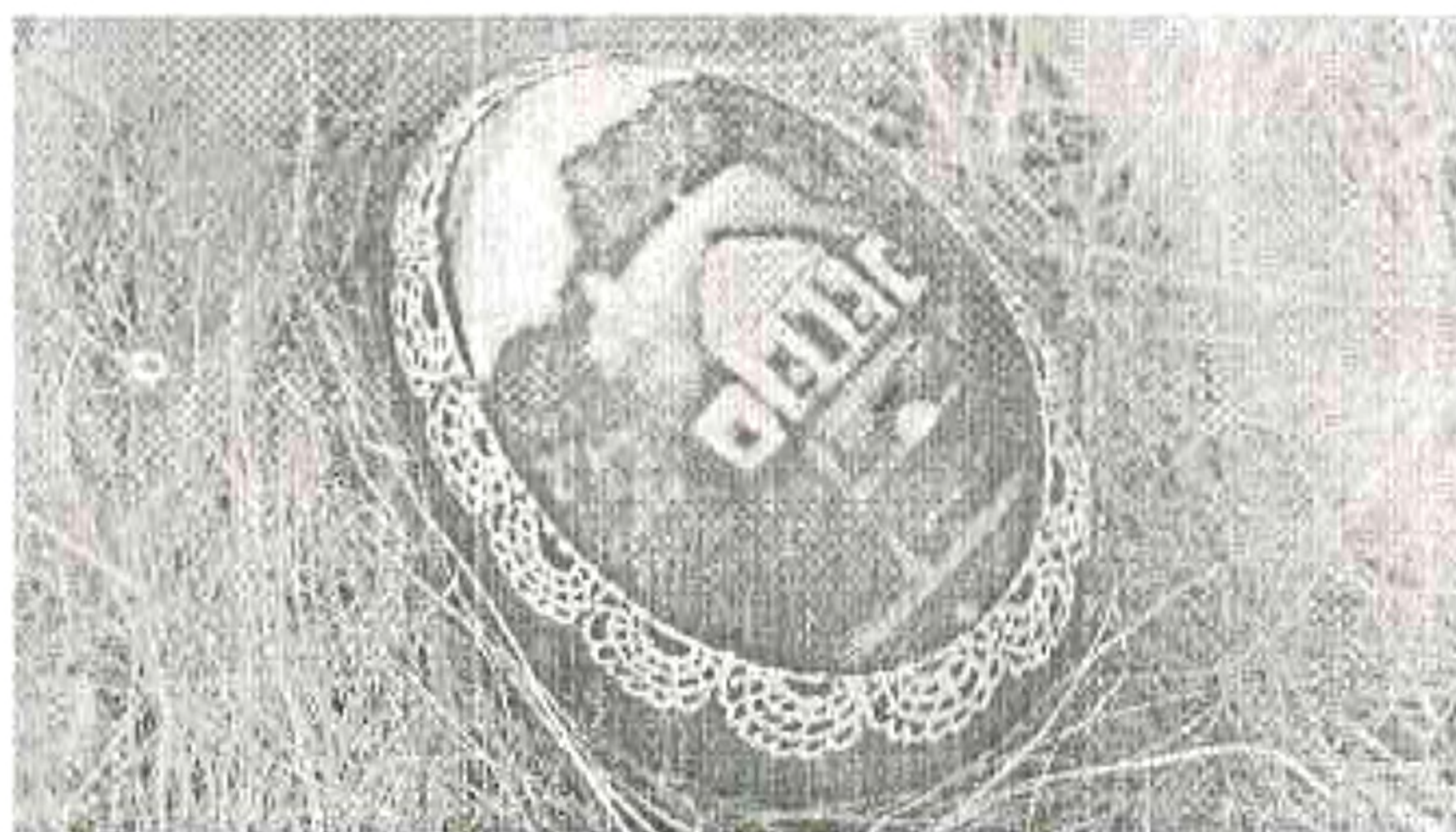
Ezen kívül Magyarország hírességeit és turisztikai látványosságait is tojásra tettem, pl. a Balaton, Hortobágy, Budapest nevezetességeit.

Magyarország közepe

XII. stáció – üvegfestés

Bolza-kastély

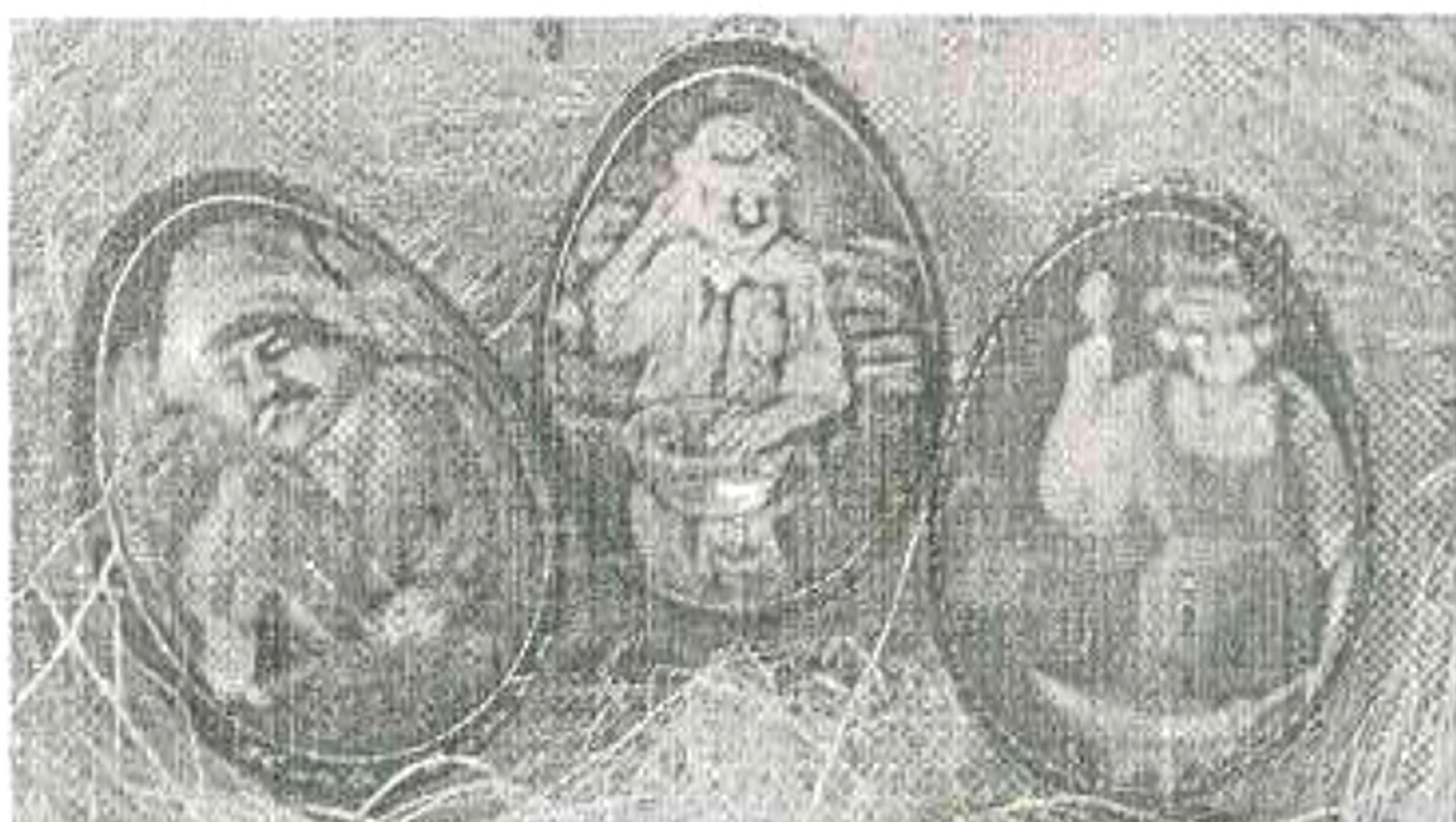
- *Ki volt a mestere?*

- Kedves mesterem a régműltből egy cserepes család volt, ahol tanultam korongozni, festeni, írókázni, ez általános iskolás koromban volt, de innen folytattam az írókázást 1968-tól a Vásár-

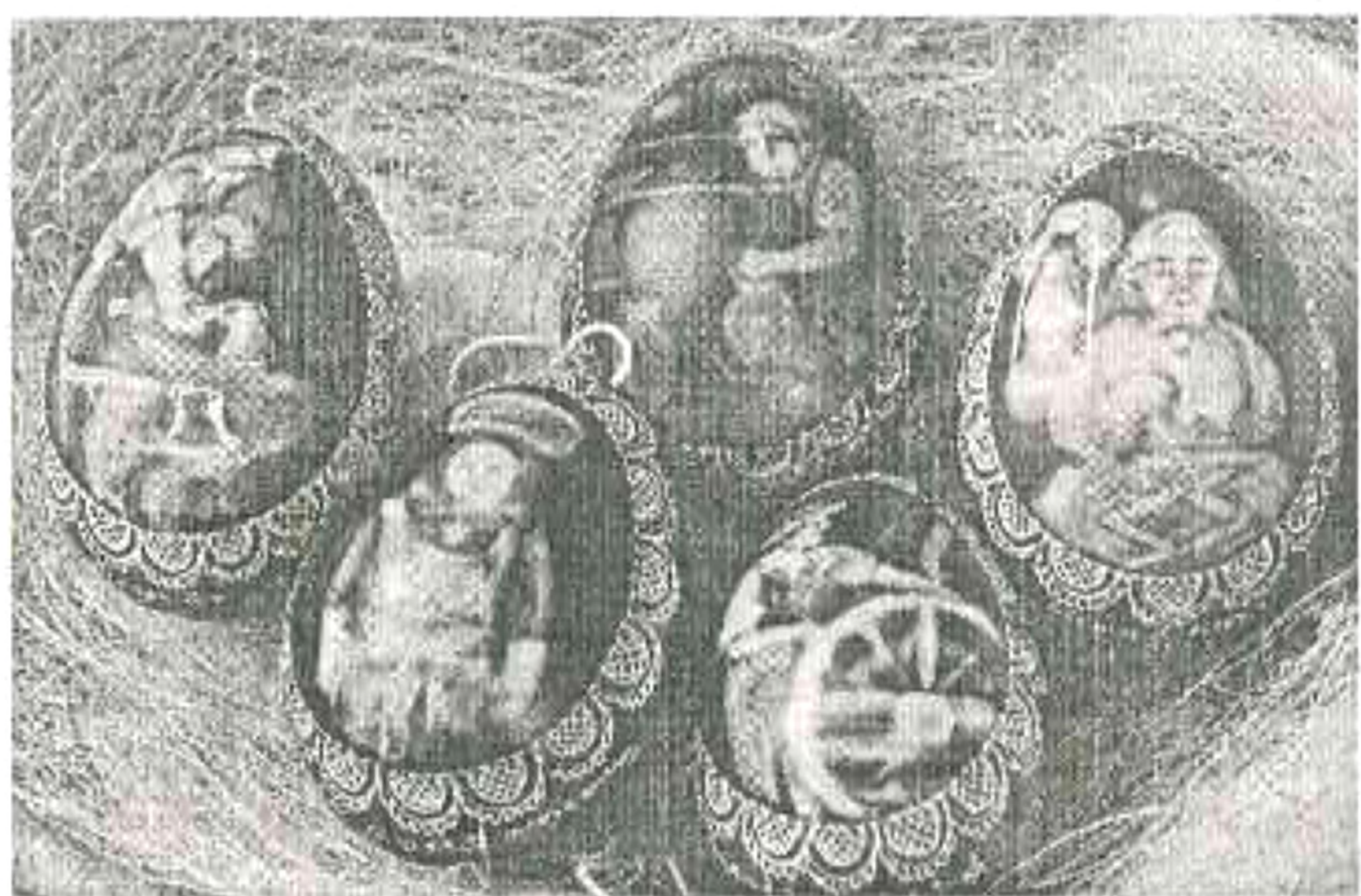
helyi Majolika Gyárban és 1971-ben porcelánfestő szakmunkás-vizsgát tettem.

- *Honnan szerzi az alapanyagokat?*

- 1994-ben költöztünk Békésszentendrásra és utána találkoztam, azaz elvittem a hímestojásaimat Lázár Júliának, akinek azóta is **nagy tisztelője** vagyok! Jelenleg a tojást alapozva, tőle vásárolok és saját elképzelésem szerint mintázom. Szoktam festeni horoszkópos tojásokat is. Ezeket én találtam ki mintának, vagyis azt, hogy tojásra hármít lehet festeni. Saját elképzelésemet valósítottam meg, amikor a régi, de napjainkban is még fellelhető mesterségeket fogpiszkálóval megfestettem. Számomra érthetetlen módon egy-két egyén kivételével értetlenül állnak elgondolással szemben, azt mondják, „nem népművészet”. Ezt én cáfolom és értetlenül szemléltetem elutasításukat sok hozzáértő ember is. Ez nekem életcélom: a régit megörökíteni és tovább éltetni. Van egy nagy tudású festő ismerősöm, Ő csak az általam festett tojásokat gyűjti és az számomra nagy öröm.

Régi mesterségek

- *Milyen eredményei vannak?*

- Sok-sok kiállításon vettem részt 50 évem alatt, de elismerést nem szoktam kapni, egyszer első helyezést értem el tojásdíszítés pályázaton, de a következő alkalommal azt mondták, az „enyém a legjobb, de mindig másnak kell adni a díjat!” Én inkább jótékony célra fel szoktam ajánlani a műveimet, amit pályázatra készítek. Könyvtárnak, múzeumnak, oktatási célra, még mindig elfogadták és nekem ez a legnagyobb öröm! Húsvétra is felajánlottam egy kiskosárkányi tojást jótékony célra! Rendszeresen részt veszek a Betlehemi Jászol pályázaton, melyet a Magyar Kézművességért Alapítvány rendezett. Részt vettem a békésszentendrasi karácsonyi kézműves kiállításon is. Jelenleg a Siófoki tojás múzeumba vitték el a tojásokat, amit utóbb készítem és várom a tulajdonos véleményét a munkáimról.

- *A tojásfestésen kívül milyen műfajban alkot még szabad idejében?*

- Szívesen festek tájképeket pasztellal, üvegfestéssel és falra szentképeket, stb.

Most szeretnék képeslapokhoz festeni tájképeket, ami már készül is és a községnek felajánlani, ha elfogadják!

Még folytatom a régi mesterségek-sorozatát és szeretném tojásokon megörökíteni.

Az otthonomba megtekinthető a tojásdíszítés előzetes egyeztetés után. A Körös-völgy egyik legszebb települése igazi turisztikai látványosság, ezért örömmre szolgál, hogy Békésszentendrás lakosa vagyok.

- *Gyermekei közül ki fogja követni a későbbiekben?*

- A legkisebb lányom szeret festeni, a művei szerepeltek kiállításon, és a főiskola ahová jár, egy kiadványában megjelentette egy festményét. Ő is tagja a helyi kézműves egyesületnek.

- *Milyen tervei vannak?*

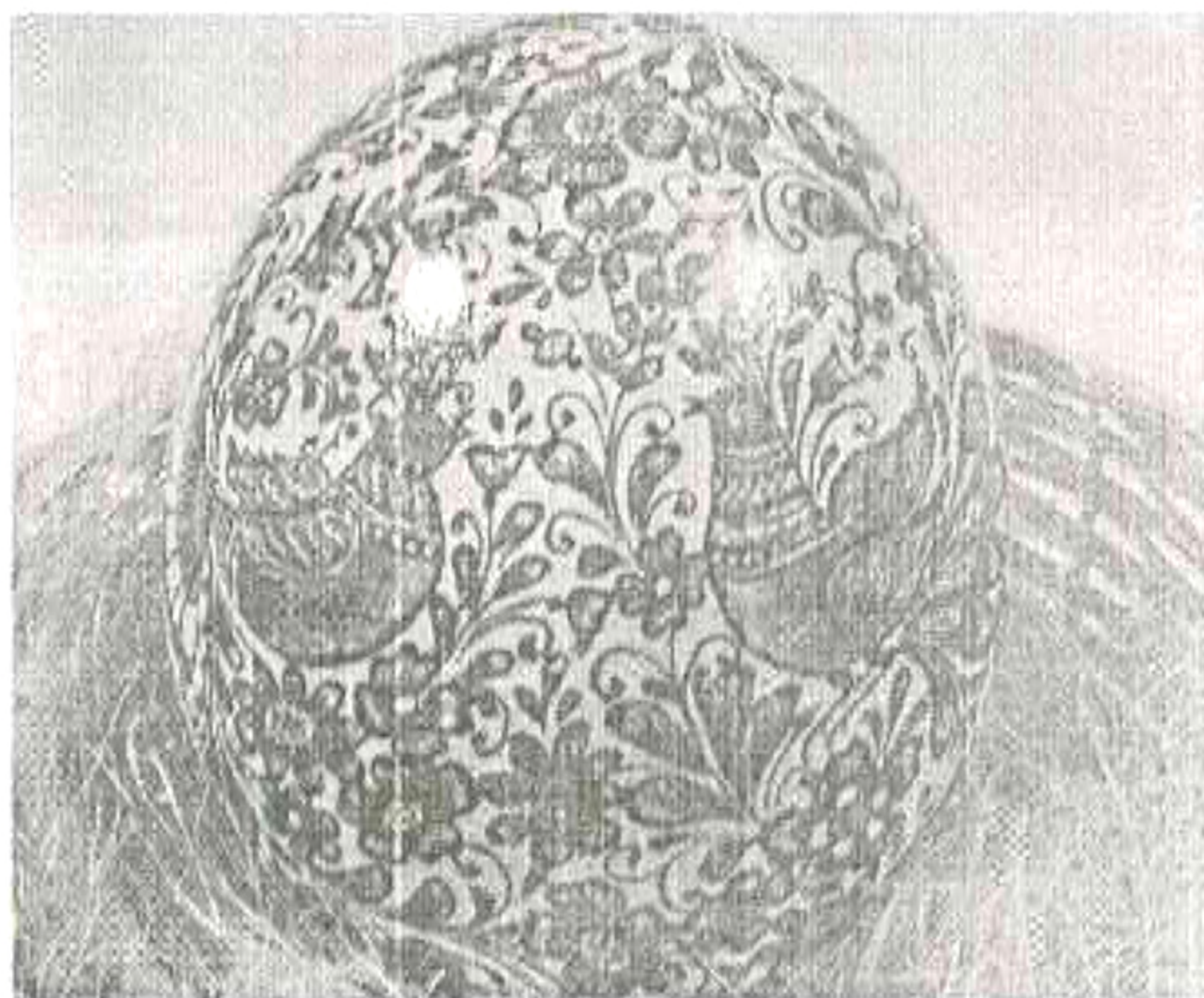
Terveim bőven vannak a tojásfestés területén, szeretnék egy kisebb kiállítási anyagot felajánlani a könyvtárnak.

Üvegeképeimet is festem folyamatosan, szeretek ajtók üvegeire is festeni, szép látvány ahogy átszűrődik este a fény rajta.

Készülök a Betlehemes pályázatra, de lehet hogy megpróbálom a Vatikáni pályázatot is.

- *Olvasóink nevében köszönjük a bemutatkozást. További sok sikert kívánunk.*

A Szerkesztőség

Népi motívumok

Bóbiták a természetben

A békésszentendrési Családsegítő- és Gyermekjóléti Szolgálat és a Vitéz Sinka Mátyás Alapítvány szervezésében 2004. július 26-ától augusztus 5-éig a Hrnicsjár-tanya vendégszeretét élvezhetjük.

Változatos programokban volt részünk:

Batikolás

Kalács sütés

Lovaglás, kikosikázás

Természetjárás

Papírsárkány készítése és eregetése

Érdekes fizikai kísérletek bemutatása

Tanyaszínház, daltanulás

Focibajnokság, akadályverseny

Önfelelt beszélgetések és játék

Jóízű, bográcsban főtt ételeket, kemencében sült finomságokat kóstolhattunk meg.

Birtokba vehettük az egész tanyát és környékét. Ismerkedtünk a tanyán élő állatokkal.

A legnagyobb élmény a lovaglás volt a dűlőutakon. Megtudhattuk, hogy mit tehetünk egészségünk megőrzéséért, és a betegségek megelőzése érdekében.

Ehhez hosszú kerékpártúrák társultak.

Köszönjük a lelkes anyukáknak, a szakácsnak, Laczkó Lászlónak, Dernovics Gergőnek és Dávid Józsinak odaadó, önfeláldozó hozzáállását.

Köszönet a támogatóknak és mindazoknak, akik hozzájárultak ahhoz, hogy jól érezzük magunkat.

A résztvevő gyerekek
és szüleik

Molnár Józsi lovagol

Fotó: Albelné

Támogatóink

Almási Erzsébet kereskedő

Bencsik Imre HAR-POL Bt.

Békésszentendrési Nagyközség Önkormányzatának Képviselő-testülete

Coop ABC Békésszentendrési

Czuczai Ernő ART KELIM Kft.

Csikós György tanító

Dr. Dobos Ágoston ref. lelkész

Fabó István képviselő

Gazsó Imre italdíszkont

Gazsó János Mezőmag Kft.

Győri Jánosné

Süteményre várva

Fotó: Albelné

Hartlein Károly fizikus

Hévízi Róbert képviselő

Dr. Kanti Attila állatorvos

Kiss Imre kereskedő

Kiss László Liget Mix Kft.

Kozák János Argomex Kft.

Kozák Zoltán vállalkozó

Lázár Anita főiskolai hallgató

Lénárt Zoltán vállalkozó

Lévai András Bt.

Liszkai Mihály gazdabolt

Máltai Szeretetszolgálat Szarvas

Magyar Vöröskereszt Békésszentendrési Szervezete

Melis Györgyné ELI-NET Bt.

Mihalecz András IZOKOM Bt.

Dr. Mótyán Pál fogorvos

Mrena Orsika Cuki Cukrászda

Nagy Péter

Nemcsényi Zsolt képviselő

Ifj. Dr. Olasz Imre és családja Röfi Vegyesbolt

Patkós Ignáczné kereskedő

Pálus István fuvarozó

Pesztránszki Károlyné kereskedő

Simkó József AGRO FLOTT Bt.

Sinka Györgyi Elektrokozmetikus

Sováhy István Vitamin zöldségbolt

Szécsi Balázs képviselő

Szító Ákos kereskedő

Tóthné Szabó Ágnes gyógyszerész

Turna Éva vállalkozó

A Jubileumi Emlékbizottság ünnepségsorozatának 2004-re tervezett programja

Szeptember 18.: Megnyitó ünnepség * Újratelepítési emlékhely avatása

Október 6.: Kiállítás Filák János festőművész munkáiból

Október 27.: Kiállítás Balázs Ferenc festőművész munkáiból

Október hónap: Jubileumi fásor telepítése

November 13.: Emlékünnepe Csabacsüdön a kiválás 80 éves évfordulóján

November 27.: Megemlékezés a Kishegyesre való kitelepülés 235. évfordulójára

Válogatás Aszódi Imre verseiből

Az öcsödi nagylapason

*Az öcsödi nagylapason
a fűzfák közt róka osan,
liba gárgó a tanyában,
már ott érzi a markában!*

*De a gazda is keresgél,
kezében egy nagy kapanyél,
éppen vészre hajtja őket,
hogyan kibírják a hőséget!*

*Uele van egy kis kocs kutya,
fejét ide-oda nyomja,
a friss szélben szimatot fog:
megérzi a rákaszagot.*

*Rókaánk kiszemel egy libát,
aki épp a sor végén állt,
kiugrik a fűzfa mögül:
ez a fogás most sikerült!*

*De a liba nagyot kiált,
riaszt pulit meg gazdát,
mire a tollát meglépte:
gazda, kutya tetejében!*

*Héj, a kapa nehéz szerszám,
már ott csattog az oldalán,
a kutya is belemardos:
ebből nem lesz már libahús!*

*Alig tudott elinalni,
egy másik fűzfáig futni,
ott nyaldosta friss sebeit,
amíg majd új libát kerít!*

Jubileumi alkotótábor

675 év zománokban

Július hónapban egy két részből álló alkotótábort szervezett a Jubileumi Emlékbizottság. A tábor célja az volt, hogy elkészítsük azokat a zománcképeket, melyek a jövő évben átadásra kerülő Jubileumi Emlékhelyen településünk történetét kívánják megjeleníteni.

Az előkészületek a Hrncsjár tanyán zajlottak, ahol elkészültek az elképzelések rajzvázslatai, majd a zománcképek a végleges formájukat Salgóhányán kapták meg.

Salgóhányára Lóránt János Munkácsy-díjas festőművészünk révén jutottunk el. A salgótarjáni SWT-Wamsler Rt. hétvégi pihenő házában táboroztunk le. A 22 fős kis csapatunk kellemes környezetben, nagy odaadással és szorgalmasan „gyártotta” a képeket, melyeket a SWT-ben égettünk ki.

Szeretnénk köszönetet mondani Gressai Gábor vezérigazgató Úrnak, aki az ingyenes szállás mellett biztosította a festendő lemezeket és a festéket, továbbá korlátlan számú ételési lehetőséget biztosított, amit mi ki is használtunk. Elkészítettük az Emlékhelyen kiállítandó képek nagy részét.

A táborban önellátóak voltunk, mert a támogatásként kapott nyersanyagokból konyhát üzemeltettünk. Köszönjük szépen Bohák Jánosné Icike néninek, hogy hat napon keresztül finom és házi ételekkel látta el a táborlakókat.

Szintén a köszönet hangja szól mindazoknak, akik támogatták és segítették az alkotótábort:

Szarvasról:

Alföld Hús Kft.

B&B fotó

Balatoni László és felesége

Filák János és felesége

Gallicoop Rt.

Hruska Mihály és felesége

Szarvasi Könyvtár

Békésszentendréről:

ABC áruház

Almási Gáborné

Argomex Kft.

Balázs Ferenc

Bohák Jánosné

Id. Dorogi Imre

Hévízi Mihály és felesége

Hévízi Róbert

Hévízi Róbertné

Hrncsjár András

Hrncsjárné Dorogi Mária

Kiss Imre

Kis Sarolta

Kun János

Lóránt János és családja

Melis pékség

Rusz Zoltán

Szalai Gábor

Az elkészült munkákból szeptemberben kiállítást rendezünk, ahová szeretettel várunk minden kedves érdeklődőt!

Jubileumi Emlékbizottság

KERTBARÁTOKNAK

Nedvszívó kártevőink: a levéltetvek

Tavaszi vége felé, amikor már a gyümölcsfákban megindul az erőteljes nedvkeringés és a hajtások gyorsan fejlődnek, kezdenek elszaporodni egyes szívószájszervvel rendelkező rovarok. Ilyenek a **levéltetvek**, melyek lehetnek színre nézve: fekete, sárga, zöld, szürke, stb. Nem csak színre, hanem alakra és fajtára vonatkozóan is sok félek lehetnek. Felépítése, életmódja, biológiája többnyire megegyezik. Azonban vannak közöttük olyan fajok is, melyek vándorolnak, és így két gazdanövényen élnek le életüket.

Nyár elején csoportosan lepik el a leveleket, friss hajtásokat. A levél alsó fonáki részén telepednek meg a szívószájukkal szívják a fa nedvét. A táplálkozás (nedvszívás) közben a szájukban lévő mérgező nyálat befecskenek a levélbe, melynek eredményeként a levél zsugorodik, görbül, és torz alakot vesz fel, majd különböző színűvé válik (barna, sárga, vörös).

A nagy tömegben megtámadott fa, bokor növekedése lelassul, a hajtások nem tudnak egyenletesen fejlődni. Ezért a vesszők a nyár második felében nem tudnak jól beérni, és a téli fagy nagy károkat okozhat bennük.

A levéltetű **biológiája** nagyon különös és sok tekintetben eltér más rovar fejlődésétől, életmódjától.

Kora tavasszal, amikor megindul a rügylakadás, a vesszőkön lévő fekete színű tojásokból ki-

kelnek a lárvák (hernyók). Ezekből a lárvákból fejlődnek ki az „ősanyák”. A lárvák, később ősanyák sokat esznek és gyorsan fejlődnek nőtényekké, és ivaréretté válnak. Megtermékenyítés nélkül eleven szüléssel 30-50 utódot hoznak létre. Ezek az utódok ismét nőtény levéltetű lárvák, melyek két hét alatt (12 nap) ismét ivaréretté fejlődnek, majd szüznemzés útján eleven utódokat hoznak a világra. Ez a szaporodási folyamat (egymást követik a nemzedékek) egész őszig tart.

A nyár közepe táján az ivadékok között már találunk szárnyas nőtényeket is. Az ősz közeledtével az utolsó nemzedékben már megjelennek a szárnyas hímek is. Párosodás után a nőtények egy-egy tojást raknak a vesszőkre, melyek alakja ovális és fél, egy milliméter nagyságúak. Levélhullás után nagyítóval érdemes megnézni, amit a hajtásokhoz ragadva ülnek a tojások nagy mennyiségben. A levéltetvek 3-4 mm nagyságúak, testük puha, viaszos réteggel borított. Vékony, nagy lábakkal gyámoltalanul mozognak. A szárnyas változatoknak két pár áttetsző szárnyuk van. Őrlékük cukortartalmú, amely ragadóssá teszi a leveleket (mézharmanak is hívják). Légy és darázs félek szívesen látogatják, de ugyanakkor egyes penészfajták megtelepednek rajta (korongpenész), mely a levélben

történi átalakítást (asszimiláció) gátolja. Kártételüket fokozza, hogy **vírushordozók**. A levél szerkezetébe történő mérgező anyag befecskenésével vírusok is bekerülnek. Pl. az őszibarack zöld levéltetűje terjeszti a burgonyalevél sodródását, a cukorrépa sárgulás vírusát, stb.

Összegezőképpen megállapíthatjuk, hogy a nagyfokú levéltetű fertőzés rontja gyümölcsfajtáink egészségi állapotát. Természetesen több millió levéltetű szúrása többszörös tűszúrást jelent a növényeknek. Mit már említettem, a levélből a tápnedvek elszívásával a gyümölcsfajtákban anyagcserezavarok keletkeznek, a mérgező anyagok bejutásával torzulás, elszíneződés jön létre, hajtásuk gyengék maradnak (fagykár).

A levéltetvek jelenlétére és kártételére utaló jelek:

1. **Almafánál** sodrott, élénkpiros a hajtás végén lévő levél, melyet a szürkés zöld tetű okoz.
2. **Cseresznyefák új hajtásain** a fekete levéltetűvel találkozunk (torzulós, ragadós sárga színűek a levelek).
3. **Őszibarack kártevője** a zöld színű tetű. Levelei áttetsző sárgák, zsugorodottak lesznek, hajtásai gyengék, lehajlóvá válnak.
4. **A szilvafa** levelét a zöld levéltetű támadja meg óriási tömegben, mely gátolja a hajtás fejlődését, a levelek fokozatosan összehúzódnak.

Védekezésnél segítőársaink a madarak és egyes rovarfélék. Ilyenek a katicabogár fajták, melyeknél nemcsak a kifejlődött bogár, hanem lárvái is nagy előszeretettel, mihén fogasztanak naponta 100-200 levéltetűt.

Bizonyára a kertészek házaiban mindenki ismeri nyáron a szabad folyosókon, tornácokon este égő lámpafény körül a különböző zöldes-kékes áttetsző fátyolszerű szárnyas rovarokat. É kellemetlen szagú, de valójában szép kis állatot **fátyolkának** hívnak. Tojásukat a levéltetvek által birtokolt levelekre rakják, majd a kikelt lárvák (sárgás színűek) rágójuk segítségével a kártevő puha testéből kiszívják a nekik tetsző anyagot. Naponta 150-100 darabot pusztítanak el.

A természetes ellenség irtása ellenére is nagy feladat vár a kertészkedő emberre. A töménytelen mennyiségű levéltetvet el kell pusztítani, melyet csak vegyi úton lehetséges. Nemcsak a nyár elején, hanem a vegetáció ideje alatt figyelni kell megjelenésüket.

Súlyos fertőzés esetén a tetvek a fa ágait, törzsét, sőt az aljnövényzetet is ellepik. Vegyszerezésre vonatkozóan a permetezés idejét, számát megjósolni nem lehetséges, mert a fertőzés függ az időjárástól. Ismerőseim és jómagam Bi 58-cal védekezünk a kártevők ellen.

Hunya Alajos nyomán

D. Kiss Sándor

Szentendrési Híradó ÖNKORMÁNYZATI HAVILAP

Kiadja: Békésszentandrás Nagyközség Önkormányzata
Felelős kiadó: Sinka József
Szerkeszti: Szerkesztői Bizottság
Tagjai: Benedek Erika, Bódi Mária, Fabó István,
Horváth Sándorné, Molnár Imre Zoltán, Sinka Csaba
Felelős szerkesztő: Benedek Erika
E-mail: bszta-konyvtar@freemail.hu
Készült: SZARVÁSPRESS Bt.
Telefon/fax: (66) 313-144/19
NYTSZ: 372/2/1995

Következő lapzárta 2004. szeptember 10. (péntek)

Cikkeiket interneten is elküldhetik:
e-mail: bszta-konyvtar@freemail.hu

A lapzárta után érkezett kéziratokat csak a következő számban tudjuk megjelentetni.
E havi számunkból – anyagtorlódás miatt – több cikk az augusztusi számban fog megjelenni.
Megértésüket köszönjük. Szerkesztőség

RÖVID HÍREK

- » **Négyévi sikertelen próbálkozás után végre megépülhet a Prohászka utcai szilárd burkolatú út. A Békés Megyei Területfejlesztési Tanáshoz benyújtott projekt 75%-os támogatást kapott. A bruttó 24 millió Ft értékben megépülő útépitéshez az érintett lakosoknak is hozzá kell járulniuk a pályázat mellékleteként beadott szándéknyilatkozat alapján.**
- » **„Küzdelem a munka világából történő kirekesztődés ellen”** kiírt pályázati felhívásra 15 fő 18 hónapi munkavégzésre pályáztunk. A pályázat elnyerésével folytatni szeretnénk a tavasszal megkezdett járdajavítási programot. A lakosságnak továbbra is lehetősége van saját erővel kijavítani a környezetében lévő rossz vagy összetört járdákat. Bejelentéseket a műszaki irodába várjuk.
- » **Július 1-jétől életbe lépett a talajterhelésről szóló rendeletünk. A későbbi viták elkerülése végett arra kérek minden olyan lakost, aki még nem kötött rá a szennyvízcsatorna hálózatra, hogy még a tél beállta előtt tegye meg, mert a köbméterenkénti díjat vagy a használatért, vagy a talajszennyezésért ki kell fizetni. A csatornarakótok közül a decemberi testületi ülésen automata mosógépet sorsolunk ki.**
- » **Elbírálták az ÖNHIKIS pályázatunkat. Sajnos csak 24 millió Ft-ot kaptunk, a beadás feltételeként szereplő egy főre vonatkozó elismert működési-kiadási szint számunkra kedvezőtlen volt. A fizetésektelenség elkerülése miatt a Belügyminiszterhez fordultunk további támogatás elnyerésére.**

Sinka József
polgármester

Vállalkozók figyelmébe!

Megjelent a GKM Forrástérkép 2004. kiadványa, mely tartalmazza a vállalkozásokat segítő pályázatokat, programokat, konstrukciókat.

E kiadványból információt szerezhetnek a fejlesztésekhez szükséges külső pénzügyi forrásokról.

A pályázati kifrások az alábbiak szerint tartalmazza:

- 1.) Támogatás célja
- 2.) Rendelkezésre álló forrás
- 3.) Pályázók köre
- 4.) Támogatás formája
- 5.) Támogatás mértéke
- 6.) Kizáró okok
- 7.) Támogatható tevékenységek, és elszámolható költségek
- 8.) Kiválasztási kritériumok
- 9.) Pályázat benyújtásának módja, helye, határideje

A kiadványba bárki betekinthez ügyfélfogadási időpontban az Ipartestület irodájában.

Szervezetünk kapcsolatban áll pályázatírókkal, akik készséggel állnak vállalkozóink segítségére.

Ipartestületünk szervezni szeretne pályázatokkal kapcsolatos előadást, amennyiben erre igény van a községben.

Kérjük a település vállalkozóit jelezzék, hogy ilyen irányú igényük van-e.

Kellő érdeklődés esetén hamarosan megszerveznénk.

Bobvos János
Ipartestület elnöke

Földesi Zoltán és Sinka József sajtótájékoztatója

Földesi Zoltán MSZP-s országgyűlési képviselő és Sinka József Békésszentandrás szocialista polgármestere sajtótájékoztatót tartott a kormányzati ciklus felidejében, hogy mit hozott az elmúlt két esztendő Békés megye 5. számú választókerületének életében. Szóltak a választókerület településeinek fejlesztési eredményeiről, ezen belül Békésszentandrás Önkormányzatának beruházásairól és gondjairól is.

Földesi Zoltán szólt arról, hogy településenként milyen jelentősebb tervek valósultak meg:

Szarvason: 100 millió forintos szociális lakás program indul, 1,4 milliárd forintot nyert a város Európai Unió forrásokból. Az Ó-templomi Evangélikus gyülekezet 30 millió forintos beruházással gazdagította szociális intézményét. A fentiekén túl számtalan kisebb összegű sikeres pályázattal gazdagodtak a város intézményei, ugyanakkor Fürdő beruházás és a Gimnázium Sportcsarnokának üzembe helyezésével jelentősen nőnek a fenntartási kiadások is. Minden korábban elkezdett beruházás befejeződött, illetve elkészülte folyamatban van.

Gyomaendrődön: Medgyessy Péter Miniszterelnök úr adta át a Liget Fürdő több százmilliós beruházását, szintén több százmilliós beruházásként elkészült a szennyvízberuházás, átadásra került a Regionális hulladéklerakó. Regionális fejlesztési forrásból 165 millió forintot nyert a Kis Bálint Általános Iskola rekonstrukciójára. 100 millió forintos beruházással további 51 férőhelyet bővül az öbök otthona.

A térség további települései: Csabaesődön szociális otthon bővítésre került sor, és átadták a Kardos Csabaesüd közötti kerékpárút még hiányzó szakaszát. Évtizedes álma valósult meg a Furugyiaknak és a Hunyaiaknak azáltal, hogy döntően Európai Unió forrásokból is megépültek a bekötőutak. Örménykúton újjavítások voltak. Kardos kiemelt ÖNHIKIT kapott. A munkahelyek bővülésében jelentősnek mondható a Szarvasi Fürdőberuházás és a tervezett kereskedelmi egységek LIDL, TESCO, SPAR. Az új típusú kistérségi együttműködés biztosítani fogja lakosság oktatási, egészségügyi szolgáltatásainak javulását. Az információk szerint 100 millió körüli pályázati összeget nyer a kistérség ezen feladatokra.

Sinka József Békésszentandrás Polgármester a sajtótájékoztatón szólt arról, hogy az elmúlt ciklusban Megyei Területfejlesztési forrásokból mindössze 3,5 millió forintot nyertek. Mára már az elmúlt két év nyomán több mint tízszeresét mondhatja magáénak a község.

Dr. Lamperth Mónika Belügyminiszter asszony avatta fel nemrégiben a község eddigi legnagyobb beruházását a közel félmilliárd forintos szennyvízberuházást. A térség legnagyobb aszfaltépítő üzeme Békésszentandrás telepített egységet, s elkészült jó néhány kisebb útszakasz és sikeres pályázaton elnyerte a község a Prohászka utca teljes rekonstrukcióját is, mely jövő év első felében megvalósul. Jól alakul a PEA pályázaton sikeresen szerepelt Vízierőmű előkészítése. Jövőre indul a belvízcsatorna program, és rövidesen benzinkutat létesít a településen a LUKOIL olajtársaság. Az elmúlt időszak sikertelen próbálkozásai után a település lakosságának életminőségét jelentősen javító eredmények ezek. Számtalan gáncoskodást, szembeállást, leküzdve kell dolgoznia a polgármesternek, többek között a 119 milliós forráshiány csökkentéséért. Sinka József és Dr. Strassburger Gyöngyi jegyző levélben fordult Dr. Lamperth Mónika Belügyminiszter asszonyhoz, mert az ÖNHIKI-s pályázat első fordulójában mindössze 24 millió forintot nyertek el. A közeljövő legnagyobb feladata a folyamatos beruházások és tervek megvalósítása mellett, hogy racionalizálni szükséges az intézmények az egyes ágazatok kiadásait. Békésszentandrás lakossága és vezetése sokat tett az elmúlt időszak örökölt hátrányainak leküzdéséért, vannak terveik, és támogatóik e tervek megvalósításához. Szeretné a polgármester, ha az elmúlt időszak politikai támadásai rágalmozásai helyett a tisztességes párbeszéd és együttműködés jellemezné Békésszentandrás a helyi közéletet, s jó lenne, ha a választott politikusok segítőkészen és nem a pártpolitikai megosztottságot erősítve támogatnák a szentendrésiakat.

Gábor Felícia

Csángó vagyok (folytatás az előző lapszámából)

Tizenhárom éves vagyok. Majdnem tizennégy. Íme, itt voltam.

Távol otthonomtól.

Szobatársaimmal, akik egyben osztálytársaim is, sokat nevelünk saját nyelvezetünkön.

Nálatok hogyan hívják a csirkét? Pislány. Nálunk csürke. És a papírt? Heresá. Nálunk papiros. Ha, ha, Vicces.

Tanulni kell sokat. Most is sokat olvasok a mellékhelyiségekben.

Huszonkettő óra után csak ott éghet a villany.

Így is jó.

Otthon megszoktam.

Második hét.

Tizenegy után bemegyek a szobába. Lefekszem. Nem tudok elaludni. Hiányzanak a testvéreim. A macskák. A szomszédok. A szüleim. A falu. Mindenki. Csendben sírni kezdek a paplan alatt. Nem csak én sírok. Tudom, hogy legtöbben sírnak, minden este.

Bár csak ne lennék éhes. Mindig az vagyok...

Eszembe jut, ahogy naponta apukám hazahozza a gyárból a tejet, nekünk. Ott mindig kap naponta két litert. Hogy megigya. Mert káros anyagokkal dolgozik, és a tej semlegesít. De ő hazahozza. Azt mondta, mert nem szereti, de én nem hiszem el, hallottam, mikor nagyapám mondta neki, fiam, idd még azt a táját, lágálabb a fálit, máit lábátágszel, s Anna nám gyözi a kölykökvál. Apám hallgatott. Lesütötte szemeit. Nem felelt. Nagyapám látta, hogy hallottam. Odahívat. A te apád a világ lágjobb emberá. Azt soha, dá soha ná fálájsd ál. Nem felejttem el. Soha.

Apám. Kedves apám.

Messze vagy.

Eszembe jut, ahogy vasárnaponként, mise után, kimentünk az eredőbe a barátnőimmal, kakukkvirágot szedtünk. Szalad-

gáltunk, beszélgettünk, játszottunk, olyan jó volt.

Otthon. Édes otthon.

Eszembe jut, hogy egyszer, óvodában, papírból és maradék anyagból készítettem egy macit. Verseny volt. És én nyertem meg. Az enyém volt a legszebb. Hazavihettem. Olyan boldog voltam. Amikor hazaértem, a két öcsém kicibálta a kezemből, és széttépték. Akkor gyűlöltem őket. És azt hittem, soha többé nem fogom szeretni. És azt kívántam, bárcsak ne lenne testvérem. Vicces. Most soha nem árulnám el őket. Az életemet adnám értük. És tudom, hogy ők is megtennék értem.

Testvérek. Édes véreim.

Messze vannak.

Eszembe jut az Isten. Az, akit otthon ismertem. Egy olyan Istent, akit muszáj volt szeretni. Miért, pontosan nem tudtam. Templomba kötelező volt járni. Mindennap. Vasárnap kétszer. Soha nem értettem, miért. Sokszor kerestem a választ. Nem találtam. Ha anyámat kérdeztem, Isten-káromlásnak nevezte kérdésem, keresztet vetett, és megtiltotta, hogy bármit kérdezzek. Ha a papokat kérdeztem, azonnal elküldtek gyónni és imádkozni. Apám nem akart válaszolni, azt mondta, majd egyszer megértem. Ha nagy leszek.

Nagyapám csendben megsimogatta a fejem, és azt mondta, hogy egy éjszaka majd az angyalok megsúgják nekem. Hogy ki az Isten. Hol van. Miért kell hozzá imádkozni. Miért nem látom. Sok-sok miatt. A testvéreim sem tudták. Péter öcsém egyszer, amikor az erdőben feküdtünk és néztük az eget, azt mondta, ő rájött, ki az Isten. Az Isten Minden. Persze nem értettem, de olyan átszellemülten nézett a semmibe, hogy azt hittem, ő érti. Később papnak ment. Anyám rábeszélte. Nem láttam két évig. Románban tanult.

Papnöveldeben. Annyira hiányzott, hogy Csíkszeredében elkérezkedtem pár napra az iskolából, és a megtakarított pénzből elmentem őt meglátogatni. Amikor megláttam, nem ismertem meg. Egy fejjel nagyobb lett nálam. A szeme szomorú volt. Feketébe volt felöltözve. Sírtam. Ő nem sírt. De nem kérdezte, én miért sírok. Tudta. Annyira megölelt, hogy a karomon kék foltok lettek. Sokáig ott is voltak. Anyám kedvence volt. Mert papnak ment. Minden vasárnap elment meglátogatni őt. Nálam Csíkszeredában egyszer volt, öt év alatt. A faluban mindenki felnézett anyámra. Mert volt egy fia, aki pap lesz. És anyám olyan büszke volt.

Évekkel később Péter már nem bírta. De nem az egyetemet. Kérdeztem, miért. Csak ennyit mondott. Odabent a világ rosszabb, mint idekint. Ennyi. Anyám összeomlott. Nem értette. Az ő fia. A kitűnő tanuló. Akit minden pap megdicsért. Szíve büszkesége. Soha nem fogja megérteni.

Isten...

Másik oldalát fedeztem fel. Itt, Csíkszeredában.

A jószágost. Az elérhetőt. A megértőt. A meghallgatót. A teljesítőt. Akinek nem az a fontos, hogy milyen ruhában vagyok a templomban, akinek nem az a fontos, hogy állok-e a templomban vagy leülök. Akinek nem az a fontos, hogy tíz Miatyánk helyett csak hetet sikerült elmondanom. Akinek nem az a fontos, hogy mindennap ott legyek a templomban. Azt az Istent ismertem meg, aki a Minden. Akinek az a fontos, hogy őbenne éljek, az ő tanítása szerint, és úgy éljem az életem minden percét, hogy testem és lelkem minden porcikájával érezzem Őt, az Istent. Így cselekedeteim és gondolataim egészségesek és józanok lesznek.

Gergely István. Györgydeák Lajos. Az örök papok. És példaképeim.

Nekem ők mutatták meg az utat. És megértettem azt, hogy Isten Minden.

Anyám...

Egy erős nő. Olyan elérhetetlen. Olyan messze volt mindig. Nekem.

Pici koromban délben aludni kellett. Engem és két öcsémet anyám lefektet a nagy ágyra. Mellénk fekszik ő is, és mesét mond, hogy elaludjunk. Anyám négy elemi osztályt fejezett be. Büszke is arra, hogy abból az első osztálynak az első felét magyarul tanulta. Mert akkor magyar iskola volt. Kérdeztem is, hogy mit lehet megjegyezni ilyen kis, rövid idő alatt. És mindig kezdte:

Hát éves vagyok.

Hát még azt mondják, hogy kicsi vagyok,

Pedig iskolába járok. (...)

Kis versike. Nem felejtette el. Ha szavalja, ragyog a szeme. És gesztikulál, olyan mókás. Mintha gyerek lenne. Nem tanulhatott tovább. Ő volt a legidősebb a testvérei között. Ők is tízen vannak testvérek. Soha nem olvasott el egy könyvet sem. De mindennap másik mesét mesél. És miközben mesél, csukva van félig a szeme. Ilyenkor anya olyan szép. Fekete haja látszik a kendőjéből, amit soha nem is vesz le. Szemöldöke is fekete. És egyenes. Nines összehúzódva. Olyan nyugodt, mintha nem is élne. Csak ilyenkor látom ilyen közélről. Mindig dolgozik. És mindig mozog. Nem tudom, hogyan, de mindig volt mit ennünk. Csak most tudom, milyen is lehetett akkor. Meg is kérdeztem az anyámat, hogyan bírta. Náházen, felelte. És elmesélte, ahogy egyszer a friss menyé a bátyámmal, a veje és nővérem váratlanul betop-

pantak hozzánk, vacsoraidőben. És otthon nem volt semmi. Bement a kertbe, leterdelt a még zöld paradicsomok közé, és könnyek között Istenhez fohászodott, hogy világosítsa fel az eszét, hogy kitaláljon valamit. És ahogy ott térdelt, látta a zöld és féligérett paradicsomokat. Fogta a kátrinája szélét, és teleszedte. Kiment a kertből, és főzött egy nagy fazék főzeléket, és kevert hozzá egy nagy puliszkát. És mindenki nagyon jól evett. Én is szerettem a zöldparadicsomfőzeléket. Szoktam is készíteni. És mindig előttem látom. Anyámat. Ahogy térdel a kertben. Vagy ahogy délben mesél, mesél, szüntelenül, nem is gondolkozik. És néha elalszik, de felébresztem. Mámé másélnán még. Mámé, mómé, ná alugyan. És anyám fölőbred, és mesél tovább.

Anyám. Édesanyám.

Olyan messze van.

És itt voltam. Csíkszeredában. Messze tehát mindenkitől és mindentől. Csak az emlékeim vannak velem. És egyre több mindent értek meg. Egyre jobban látom nehéz sorsunkat. Nyomorúságunkat.

Elmúlt egy év. Felnöttem. Gyorsan. Mindenki más és más iskolába került. Egyedül maradtam. Barátnőim más iskolákba mentek. Én a Márton Áron Gimnáziumba felvételiztem. Sikerült. De egyedül maradtam. Nagyon egyedül. Nem volt senki. Csak Lajos atya. Senki más. Este lefeküdtem aludni. Fáztam, és éhes voltam. És egyedül, nagyon egyedül voltam. Behújtam a vékonyka kis paplanba, és sírtam. Másodszor, mióta eljöttem. Pont egy év után. Nagyon fáj. Ég. Ott belül valami. Minden. Testvéreim. Ők nagyon, nagyon hiányoznak. Soha otthon ezt nem mondtam senkinek. Mindig megkérdezték, ha hazamentem, hogyan érzem magam a magyarok között. Jól, nagyon jól. Nagypapám mindig viccesen megjegyezte: Férhez mennc egy nagy bosszos magyar emberhez.

Ha, haz, nevetett mindenki. Én is. Most.

Először, amikor Székelyföldről hazautaztam, megkérdeztem nagyapámat:

Nagyátoka, minák hínnak münköt csángónak?

Álmásélem.

Az én nagyátámnak es a nagyátája máséltá, hogy réges-régen egyszer, úgy vot, hogy az ámberek ál térkáz z' Istántól, s pogányakat térgyülvál imádkoztak. S látta z' Istán, hogy jó népjá álfordult tollá, nagy szározsságot küdött riájuk, s hét ásztándőig nám vot áső, s olyan innység vot, hogy a jó nép hasszu utnak kált. S házaikat, vagyonukat álárulták az idágenyeknák, kaptak értá lovakat, ünöket, kácskéket, hogy legyen tájuk a gyármekeknák, s hogy húzzák a nagy kortos szákereket. S filjékbá az ágeészinák csángőket raktak, hogy ha ál másszebedná valaki, tuya, hogy márrá mennák a többiák, hogy örökki mág kapják egymást. Ha a bornyúcska vagy a kácská ál futkározznak, akkor tutták, hul kárássek őket a gazdája, mát annyiszar csánget a fül, hányszor mágmazdultak. Ottoti-es, örökké teszünk a filjékbá csángőt.

Menták hasszú, hasszú utan, hályát találni magiknak a világba. S ahogy menták, úgy csöngátet, hogy csánglet tollk az út, ahul menták. S ha idágeny néppekvál találkoztak, azok montták, itt jönnák a csángósák, nincs hályuk a világba suhuft, ál hagyta az Istánük, mát annák hirá ment az idágenyák között es. S mikor má

Zön menták, mikor árdőbá. S imádkoztak az Istánhez, bocás-sa meg vétküket. S ugy fogatkaztak, hogy többát soha-soha ál nám hágyák őt, hakármí es legyen. S ságécsá mág őket, hogy hályát találjanak a világba. S így imádkoztak:

Mennyországnak asszonya
Irgalmasságnak szent Anya,
Élet, mézzáség, rámenység,
Aldott szép Szűz Mária,

Könyörül Évá árva fiainak
Számkivetett maradékainak
Kik bünbe estek ismételen
S nem élnek isteni helyen.

Itt a siralom völgyében,
Menesztelünk nagy innységben,
Hozzád sóhajtunk mennyekbe,
Hol vagy örök dicsőségben.

Azért szószólónk szemedet,
Fordisd hozzánk kegyelmedet,

És a te bünös népedet
Isten előtt engesztel.

Ó, irgalmas Mária,
Jézuskának szent Anya.

S hul álláradtak, ott mág-mág álltak, s ásme állandultak. S votak bátágek, órágek, kik nám tuttak annyit menni étlán-szonnyan, s lá-lá- maradtak. Egyszer csak jötták árráfálé, s mág látták Hegyeskét s a piakot, dá akkor nagyob vot, mind most. Látták Szinyiszlot, Kálvárt, Bércet. Akkor tutták, hogy ázt Istán táramtetá náktik. S akkor a lovakat ki kötték. Itt van víz, árdő s mázö es. Álljunk mág itt. Mondta egy ember, a vázátő, úgy hitták Gábor, s annak vot egy fia, az-es Gábor volt. A fia azt akarta, mennyánák még, dá az órág sajnálta a gyárekeket s a bátágeket, s az órágeket, s úgy gondolta, azét van ott a három domb, mát Istán jált adott, hogy itt ájjanak mág. Mát monnta vala az órág apja, ki utközhá mág hot. Addig menny, fiam, máddig három dombot nám látszi, oda hályázd népünket, s minden dombra építs e kápolnát, s minden ásztándőhá misézátek hánnük, s ámlékezzátek, hogy minák káltünk utnak. Z' órág úgy gondolta, itt marad. A fia akkor há-tul ment a három dombon, s álvittá másik nép fálét. A gyengébbák ott mardtak, váta, az órágeskébb Gáborval. S akkor azok, kik itt marattak, ál osztatták közötik a földát, kinák mánnyí gyármekeá vot, s akkor gazdálkodtak. Minden dombra csántok egy szent otárt, s egyált a faluba es. Dá árost nyomoruság vot, mát a papecskájuk ulyan bátág vot, s nám vot másik papjuk. Mikor mághot a pap, akkor árost bögött mindenki, s a papnak ahót kázivál felkánték a gyúíkot, hogy legyen papjuk, mát mást nám kaptak. S utána es sok, sok áasztándáig kérencselták a szent pápától magyar papecskát, nám küdött nákkik, mát ott, Magyarfődön is felettá kicsi volt bálölük. Küdött nákkük, áma ulyan idágeny papokat, dá árost fájlalta nép, mát nám értették őket.

Azét, építetták házakot körpicshol, s ulyanak votak, mit egy nagy család. S ásténként esszá ülták, s' másélták, s' énákeket énákel, hogy a fák-

es mág sajnálták, s álviték a hangjá oda másszáségba, hul a fia még kárástá hályét. S mikor hallta apja énákit, mágáset a szivá, s visszaindult embereivel a hegyen visszafálé. S úgy találtak vissza, hogy mássziről hallták az állatok csángőit. S mikor vissza érták, mondták az emberek: necsakk, vissza jötták, mág találtak nünköt. A csángőket. Akkor az upja oda adta nákkik a dombon tóli hályát, hol az órág sok-sok könnyáiból, patak fakadt a földből. S álnávázték Sospatakknak azt a hályát. S így csángősáknák hitták akkor régen a szomszéd népák, mát a hírtük serényábbán futtat, mind a szél, s a csángőink árost híressák votak. Itt a végá s fuss ál vála, lá Návérbá.

A nagypapa nagyon szépen tud mesélni. És ő tud olyan magyar szavakat, amit anyám nem tud. Neki volt egy magyar imakönyve. Abból imádkozott mindig. Most már enyéim a könyv. Úgy őrzöm, mint összes lköm sírját. Ha kezemben fogom, sok-sok minden eszembe jut. Nagypapa ül a kapu előtti padon, kezében az imakönyvével. Az emberek meg-megállnak nála. Elbeszélgetnek. Mit esán, hágyá János? Ha ne, itt imádkozkadtok, s ál nezem az utat, há ha jö valaki, S kend márrá járt, városba? Igeny ne. Z' asszony álküdött, hoj veják e zsák söt, tegyük ál a sozalékat térrá, dá ulyan náház mint a fáná, álméntek iesz körucával. Náház, náház, bágy-Anti. Dá órágedünk nákes. Na akkor maragyan békélvál bágyá János. Mennyen békévvál bágy-Anti. Így köszönnek el nálnak. Nagypapa mindenkit ismer. Sokat imádkozik. Magyarul. Olyan szépen mormol. A fülemben csöng. Nem értek mindent. Néha azt mondja nekem, hogy ül-jek mellé, és mesél, mesél, a végtelenségig tud mesélni. Mesél erdélyi útjairól. Mesél medvékről, nagy hegyekről. Mesél a Dunáról.. Mesél Mátyás királyról, az „igazságos fájádálemről”. Mesél vonatrablásokról. Mesél a megtréfált zsandárokról.

Ó, nagypapa!!!

De fáj nekem, hogy most itt vagyok egyedül. Nincs senkim. Már november van. Születésnapom. Senki nem is hívott. Senkinek sem jut eszébe, hogy vagyok. Sírok. Nagypapa, mondták, hogy

nehéz lesz. És milyen igazad volt. És milyen hideg van. És milyen éhes vagyok.

Múltak a napok. Múltak az évek. Évről évre keményebb lettem, és okosabb talán. Már rég nem sírtam. Igyekeztem a többi, újonnan érkezett kis csángók életét felvidítani. Ha velük voltam, saját magam és testvéreimet láttam, azokat a testvéreimet, akik a húsomat tépték, annyira hiányoztak. Jut eszembe, egyszer a vöröske-resztől kaptunk egy csomó csokit, meg cukorkát és narancsot. Bevarrtam mindent egy kispárnahuzatba, amiben egyszer anyám pattogatnivaló kukoricát küldött, és az egyik falubelivel elküldtem a testvéreimnek. Olyan boldog voltam, hogy küldhettem nekik valamit, hogy meg sem kóstitam semmit. Láttam testvéreimet, ahogy majszolják a finom puha csokit, és eszik a narancsot, és boldog voltam. De boldogságom nem tartott sokáig. Két hét múlva megtudtam, hogy küldeményem nem ért célba. Valaki más megette. Nem kerestem hibást. Nem is mondtam senkinek. Nem voltam dühös, csak végtelenül szomorú. Talán ez, ami már mára megváltozott bennem. Ma már biztos nem hagynám szó nélkül.

Ebben az időszakban ismertem meg Lajos atyát.

Nincsenek szavak, amivel el tudnám mesélni az érzéseimet.

Ő egy csodálatos ember.

Ő a nagypapám, az apám, a testvérem. Ő segített nekem mindenben. Amikor már azt hittem, mindenki elfelejtett, ő ott volt. Ott volt, ha sírtam, ott volt, ha boldog voltam, ott volt, ha tévedtem, ott volt, ha sikerem volt. Ott volt és támaszom volt.

Egyszer, amikor Lujzi-Kalagorba jött, hozzánk, misét tartott a házukban. Tele volt a ház emberekkel. Akkor a nagypapám is élt. Az egy élmény volt. Az emberek sírtak.

És sírt a szívem is.

Történt, hogy egyszer a templomban is tartott egy

magyar misét. Kiharcoltuk a papjainknál. De ott már nem voltak sokan. Mert az nyilvános volt. És az emberek attól már féltek. Nem merték vállalni magyarságukat. Magukat. És akik ott voltak, boldogok voltak.

Most huszonhat éves vagyok. Az élet sok mindenre megtanított. Kemény a szívem. Amilyen az anyámé. De Lajos atyáról írva szemem könnyben úszik.

Ő egy csodálatos ember.

Köszönöm.

Csíkszereda volt életem egy gyönyörű korszaka. Megtanultam magyarul. Megismertem a világ legjobb embereit. Megismertem Istent másik oldaláról.

A legjobb általános iskolai tanáraitam.

A legjobb általános iskolai osztályfőnöknőmet.

A legvidámabb gimnáziumi osztályfőnöknőmet.

A legjobb gimnáziumi osztálytársaimat.

Csodálatos embereket.

Amikor ott éltem, egyedül éreztem magam.

De aznap, amikor elmentem, rájöttem, hogy ott van mindenkim.

Ott van az életem egy része.

És otthagynom.

Távolra elmegyek.

Messze idegene.

Magyarországra.

A következő korszak életemben erre a korszakra építkezett. Azóta soha nem találtam azt a szeretetet, amit ott, Csíkszeredában tapasztaltam.

Köszönöm mindenkinek, aki utamon segített és mellettem állt, amikor egyedül voltam.

Köszönöm mindenkinek, akit soha nem ismertem meg, de anyagilag mindig önzetlenül támogatták a csángókat.

Minket.

Köszönöm ezt a lehetőséget, hogy élményeim megoszthattam mindenkivel.

Megjelent a Moldvai magyarság c. lapban.

Közzéteszi: Papp Dezső

Madyari – Unguri!

Ismét megrendezésre került a jóérezésű emberek jóvoltából a csángó magyar gyerekek nyelvi ill. kézműves tábora. Meghívásunkra a fiatalok két felnőtt kíséretében egy kora hajnali órában érkeztek a helyi diákokhoz. Az első nap pihenéssel, ismerkedéssel telt el. A következő napok délelőtti vizont szorgalmas tanulással teltek el. A fiatalok eleinte felváltva szöttek az egy szövőszék miatt, de később a felvetett elképzelés alapján, akik kedvet éreztek hozzá, ismerkedhettek a női szabászat varrás alapjaival is. A délutánokat strandolás, kenőzés, egy tanya, a duzzasztó, a HAKI megtekintése tette emlékezetessé. Hétfégen a Vésztő-Mágó Emlékpark, a mezőberényi múzeum, a Petőfi emlékmű, a szabadkígyósi kulturális rendezvény, megtekintésével békés megyével ismerkedtek a csángó fiatalok.

Vasárnap szép hagyományos ruháikat felvéve megjelentek a katolikus misén.

A gyerekek többsége nagycsaládokból származó volt és tekintettel az otthoni körülményeikre (amely sok esetben hasonló a háború előtti magyarországi életre) jól érezték magukat nálunk.

A szőnyegszövés gyakorlatával a csángó fiatalok részére betekintést kívántunk adni Békésszentendrész múltjába, életébe és ha odahaza Moldvába beindulna egyszer a szőnyegszövés, részükre már lenne egy alapismeret, amelyből megélhetnének.

Hogy ez a tábor létrejöjjön és megvalósuljon az köszönhető az anyagi támogatóknak, a helyi önkéntes szervezőknek, magánszemélyeknek, szakoktatóknak, pedagógusoknak, Helytörténeti, Kulturális – alapítványoknak. A tábor anyagi feltételit nemcsak a szentendrési de más települések lakói vállalkozói is támogatták adományaikkal amelyet a csángó fiatalok nevében ezúton megköszönök.

Reméljük a csángó fiatalok nem felejtik el községünket és a benne élőket de azt sem, hogy e táborért rendeztük számukra, hogy emlékezzenek magyar nemzetiségükre és arra, hogy az anyaország nem felejtette el őket.

Tisztelettel:

Papp Dezső

„Emlékek nélkül népeknek híre csak árnyék” (Vörösmarty Mihály)

Üdvözlét Komáromból

Jártunk már erre, csak a túoldalán, Révkomáromban. Most nézzük meg, hogy mit láthatunk itt Kiskomáromban. Válaszszuk a hangulatosabb utat és Szöny felől közelítjük meg a várost. Itt érdemes megállni egy rövid sétára. Az egykori Brigetio jelentős település volt a római időkben. A barokk plébániatemplommal szemben található a Selye János Kórház, amely 100 évvel ezelőtt a Gyürky család kastélyaként épült. A különleges fákkal beültetett parkban látható egy szép szentháromság szobor, melyet a

egykori hirtokos özvegye, Zichy Miklósné állíttatott az 1763. évi nagy komáromi földrengés és az azt követő árvíz áldozatainak emlékére. A 20.000-es Komárom városházájánál érdemes elidőzni. Igen érdekes kiállítást láthatunk Dr. Juba Ferenc nyugalmazott hajóorvos gyűjteményéből. A központban van a Jókai tér. Névadójának szobra arra emlékeztet, hogy a nagy mese-

A nagy mesemondó

mondó szülőhelyének közelében vagyunk. Jókai a Duna másik oldalán, Révkomáromban látta meg a napvilágot, de 1825-ben még senki sem gondolt arra, hogy 95 év múlva itt két ország két városáról szólnak majd a krónikák. A téren szép szökőkút hűsíti a levegőt, a környező padokon megpihenhetünk egy kicsit.

A közeli református templom citromsárga színe kissé rikítónak tűnik. Az 1927-ben emelt neoromán stílusjegyeket viselő épületben azonban lelki elmélyülésre alkalmas belső teret találunk. A közeli Kelemen utca múzeumának névadója Komárom híres várkapitánya, Klapka György. Brigetio egyik szép római kori polgárházának gyönyörű freskórekonstrukcióját láthatjuk. Kissé furesa, hogy a falképek nem függőlegesen, hanem a padlón, „kiterítve” láthatók. A színek csodálatosak, a közel 2000 éves művészi alkotás még darabjaiban is élő. Napjainkban Komáromot az erődök városaként ismerjük, ezek közül is kiemelkedik monumentalitásával a híres Monostori Erőd. Ez a Duna partján az egykori Koppánymonostor területén

Az erőd

épült meg, a XIX. század közepén. Az erődöt a francia hadmérnök tervei alapján 21 évig építették, de nem fejezték be. 39.000 m²-nyi a beépített rész, a 640 helyiség szükség esetén 200.000 fős hadsereg befogadására is képes lett volna. Lenyűgöző a gondosan faragott kővekből készített falak, bástyák, földsáncok, kazamaták szövevényes hálózata. A rendszerváltásig igen komoly szovjet katonai bázis volt, a világ 5. legjelentősebb fegyverraktáraként tartották számon az amerikai műholdak. Egy esetleges berobbanás 30 km-es körzetben teljes pusztítást tudott volna csinálni úgy, hogy még a Duna medrét is megváltoztatta volna a hatalmas detonáció. Szerencsére ez nem következett be és jobb nem is gondolni erre. A helyreállított részekben a kenyérgyártást bemutató kiállítást és a fegyvergyűjteményt nézhetjük meg. Nyaranta színvonalas szabadtéri bemutatókat és fényjátékokat rendeznek az udvaron. A másik erőd az igmándi úton található. Ez az 1870-es években épült. Kazamatáiban római sírköveket láthatunk. A sáncok oldalában 48-as kopjafák emlékeztetnek a daliás időkre. A Csillag Erőd alakjáról kapta a nevét, a Duna parton áll, raktárként hasznosítják. Az előbbieken említett erődök egy rendszert alkotnak, nagyjából köríves elhelyezésben, kihasználva a Duna és a Vág torkolatát. Nézve a maketteket és a térképeket valóban igaz a várfalon álló köszűz táblájára írt latin szöveg: NEC ARTE, NEC MARTE, ami annyit tesz, hogy sem esellel, sem erővel.

Komor falak

A város híres fürdőjét érdemes felkeresni, a fedett medence még hűvös időben is nagyon kellemes.

Üdvözlettel:

Bödi Mária

Fotók: B.M.

VADÁSZOLDAL

„A VADÁSZAT AKTÍV TERMÉSZETVÉDELEM”

TERÜLETI VERSENY

Az augusztusi lapszám megjelenése alkalmából köszöntöm az Olvasókat! Most rövid ismertetést olvashatnak egy koronglövő versenyről, majd a vadlexikonom 28. részében egy ragadozó madárról, a kerecsensólyomról írok.

Maga a verseny 1985 óta kerül megrendezésre, 3 vadásztársaság részvételével. Minden évben más-más egyesület rendez a versenyt. Az idei évben a fábiánsebestyéniek voltak a házigazdák, de lőtérhiányuk miatt, a derekegyházi pályán tartották meg a rendezvényt. A versenyben egyéni küzdelem is van, de a hangsúly a csapatbajnokságon van. Vadásztársaságként 6 lövőt kell megnevezni a verseny előtt, és a végén a legjobb öt eredménye alkotja a végeredményt. Mivel minden lövő 20 korongra löhet, így a maximális pontszám 100 lehet. A mostani / Július 10 / verseny sajnos nem sikerült túl jól a számunkra. Lehetne hivatkozni a szokatlan lőtérre és a dobógépre, de mivel minden lövő ezen a lőtéren lőtt, így csak gratulálni lehet a győztesnek, akik a helyiek lettek. Az eredményhirdetés után a házigazdák vendégül láttak bennünket egy finom ebédre, amit ezzennel is köszönünk. Ezután a képviselőnk meghívta mindeket csapatot a jövő évi megmérettetésre, melynek mi leszünk a házigazdái. Akkor majd igyekezünk megkaparintani a vándorszerleget! A végén pedig leírom a végeredményt:

1. Fábiánsebestyén 100/ 81 találat
2. Szarvas 100/ 76 találat
3. Békésszentandrás 100/ 53 találat

A versenyen nem készíthettem felvételt munkahelyi elfoglaltságom miatt, így a június 12- ei verseny csoportképét láthatják.

VADÁSZ-VÁLLALKOZÓK FOCI

Mindenkit szeretettel várunk a hagyományos Vadász-Vállalkozók focimérkőzésre a sporttelepen augusztus 20-án délután 16:00 órakor.

VADLEXIKON 28.

KERECSENSÓLYOM –Falcó Cherrug-

Aligha akad még egy madárfaj, amely a történelmünkben oly kitüntetett szerepet játszana, mint a kerecsen. Egykori szilaj vadászatok, fejedelmi, királyi passziók főszereplői a sólymok, s elsősorban a kerecsensólymok. Talán ő a legendák turulmadara, ő a ráró...! A kerecsen kb. ölyv nagyságú, de annál szikárabb, karcsúbb alkatú madár. Röpképénél a szárnya és farka keskeny, hegyes végű. Legfeltűnőbb jellegzetessége, hogy feje és testének alsó fele világos színű, barkója alig látszik. Háta vöröses, barnás és sohasem hamvas, kékes, mint a vándorsólyomé. Hasán a cseppfoltok is barnák. Csődje sárga, a fiataloké hamvaskék, ezért nevezik kéklábú sólyomnak is. Szivárványhártyája sötétbarna. A kerecsensólyom a Kárpát-medencétől Mongóli-

áig a kontinentális sztyeppzóna lakója. Hazánkban a sziklás hegyoldalakon, hegyvidéki erdőkben, néha folyók ártereiben telepszik meg. Így nálunk is előfordul a Hármás – Körös ártereiben. Fákön és sziklákon fészkel, elsősorban más madarak lakóhelyét foglalja el. Ő maga sohasem épít fészket, és az elfoglaltakat sem tatarozza. Március végén, április elején rendszerint 3-4 tojást rak. A kezdetben gyámoltalan fiókák 5-6 hetes korukig maradnak a fészkekben. A faj fő táplálékát a rágcsálók képezik, elsősorban az ürge és a hörsög. De tápláléka még a: varjúfélék, veréb, sirály, fácán stb. Rendkívül sebesen és ügyesen vadászik, könnyen kapja el a futó ill. repülő áldozatait. A telet főleg Afrikában töltik, de néha áttelelnek. Fokozottan védett faj, eszmei értéke 1 millió Forint!!

A szeptemberi vadász híradóban beszámolok az augusztus 20-ai sportrendezvényünkről, a vadlexikon soronkövetkező részében pedig egy ragadozó madárról írok majd, mégpedig az éjszaka misztikus madaráról, a kuvikról...

Major Attila

Mégegyszer a Szentendrési aranyleletről

(Emlékek és Gondolatok)

Hálával gondolok a falumbeli Szabó Imrére, aki 2000. év áprilisában a régi Régi Történet címmel cikket írt a Szentendrési Híradóban az „aranyos” Bagi Jánosról, a Szentendrési aranyleletről. Köszönöm a cikk írójának frását – akit személyesen nem ismerek, soha nem találkoztunk, bár rokonok is vagyunk – mert ma is úgy gondolom, hogy nélküle feledésbe maradt volna a történet. Bennem pedig tovább szunynyadt volna a honvágy szülőföldem, a gyökereim, az emlékeim iránt.

Bevallom, hogy Szabó Imre megkeresése után jelentkeztem a Békésszentendrési Baráti Szövetségbe, s fizettem elő a Szentendrési Híradóra. Azóta él és erősödik újból kötődésem – tudatilag, érzelmi-
leg biztosan – őseim és saját emlékeimhez, amelyek kötnek ahhoz a közösséghez ma is, amely meghatározó szerepet töltött be életem, életünk alakulásában, azokhoz, akik ma azon fáradoznak, hogy megírják, megörökítsék annak a településnek történetét, melyet Békésszentendrész névvel jelölnek Magyarország térképén.

Úgy gondolom a Bagiaknak – akik nagyszámban éltek a faluban, s több családi ághoz tartoztak – volt valami szerepük a település történetének alakulásában. Gyerekként hallott információk szerint őseink állattenyésztők, legeltető juhászok voltak, akik korán áttértek a földművelő életmódra. Igyekeztek jó termőföldeket szerezni a folyók, a Körösök partján. Ezek a földek akkor bizonyos kiváltságosi előnyöket, halászati jogokat jelentettek az adott folyó szakaszán.

Ahogy a helyhezköttőség, a föld megművelése megváltoztatta az Ősök életét, az aranylelet különösképpen változást hozott Apám és családja életében. „Áldása” és „Átka” végig kísérte egész életünket. Szabó Imre pontosan és nagyon jól megírta mindazt, amit az

aranyleletről tudott. Számomra emlékezetes marad a Híradóban megjelent tudósítás, majd 2000. év májusában a Magyar Nemzeti Múzeum őskori aranykincsei között bemutatott lelet: eredeti formájában és a lelési hely megjelölésével. Ekkor szembesültem újból az életemet meghatározó tárgyasult értékkel, amelyről évtizedeken keresztül hallgattunk, csaknem el is felejtettük. Családommal együtt akkor – mint egy „oltár” előtt – idéztük fel a régi történetet, s hálával gondoltam vissza őseimre, a gyökereimre.

A lelet értékéről kiegészítésként csak annyit, hogy a grammok híján egy kilogramm 24 karátos arany pénzbeli értékén négy hold földet vásárolt Apám a testvérétől. Ugyanakkor elhatározta, hogy engem pedig beírat a Szarvasi Gimnáziumba. Ezt megbeszélte elemi iskolai tanítóimmal: György-Jakab Endre és László Béla tanító urakkal is. Miután ők is javasolták, az elemi iskola befejezése után – 12 évesen – bekerültem a gimnáziumba. A véletlen folytán az a Tóthfalusi Aladár tanár úr lett az osztályfőnököm, aki Apámnak is osztályfőnöke volt az 5. gimnáziumban, amikor Apja halála és az I. világháború miatt neki távoznia kellett Szarvasról. Feladatok vártak otthon rá. Ő lett a gazdaság vezetője, a család fenntartója.

Úgy hiszem, hogy Apám már akkor is készséget mutatott a gazdaság vezetésére, korszerűsítésére. Emlékeimben mindez úgy jelenik meg, hogy Ő tudott előre tervezni, gondolkodni és cselekedni is. Önbizalmát, önértékelését nemesak a megtanult ismeretek és a szerzett tapasztalatok, de az aranylelet gazdasági haszna is motiválta. Felnőtt fejjel is tanult. Elvégezte az Ezüstkalászos tanfolyamot és korszerűsíteni igyekezett gazdaságát. Tervezte a villanyáram kivezetését a Szen-

tesi út mentén a tanyájáig, az V. külkerület 5. számig. Az államilag megindított csatornázással egy időben saját földjének öntözését is megoldotta, s rizst termelt a korábban szikes, vízjárta területeken. Ugyanakkor kibikolták a sárga agyagot, mellyel javították a gyenge termőértékű földeket. Javította termelési eredményeit, új növényeket: szudánifüvet, koliandert, stb. termesztett. Nagyjából eddig tartott az aranylelet „áldásos” hatása. Bár némi irigység esetenként kicsendült az „aranyos” ragadvány név emlegetésével, de azokat inkább jóindulatú megkülönböztetésnek lehetett felfogni, s nem rosszindulatnak.

A hátrányok, a kellemetlenségek a háború után kezdtek terhelni családunkat. El nem felejthető részemről az, amikor 1947. július végén megérkeztem a hadifogságból, s hajnalban ballagtam hazafelé a szarvasi vasútállomásra, találkoztam egy jómegjelenésű kerékpáros emberrel, aki visszafordulva elkísért egészen az éles kanyarig. Közben alaposan, de nagyon kulturáltan elbeszélgetett velem a múltammal kapcsolatban. Kérdeztetett a Vörös Hadsereg-ről, a Szovjetunióról, a hadifogság körülményeiről. Kíváncsiskodott a véleményem, a meggyőződésem iránt.

Kicsit gyanús volt ez a fogadtatás, de nem zavarta meg a hazatérés öröme, s mindnyájunk lelkesedését. Később tudtam meg, hogy az új demokratikus falusi rendőrség egyik eminens tagja volt Ő, aki a feladatát teljesítette. Azon azonban ma is elgondolkodom, hogy az éjszakai vonattal indultam Debrecenből, Szajol, Mezőtúr érintésével Szarvasra érkeztem reggel, s hajnali 4-5 óra között már vártak a határban, mint megfigyelendő személyt.

Engem már augusztus hónapban igazolt a Község Vezetése. Az Egyetemre visszakerültem, mivel mint

korábban felvett egyetemi hallgatót jogfolytonosság illetett meg.

Problémáink, nehézségeink az 1948-49-es évektől kezdődtek. Az Egyetemen jöttek a káderezések származás és politikai megítélés szerinti. Vidéken kezdődtek a megszorítások, a kulákosítás, a mezőgazdaság átszervezése. Nekem szerencsém volt, Családommal együttműködve az Egyetemen magamat megvédttem, de Apám rákényszerült függetlenségének feladására. Tudomásul vette a politikai változásokat, s az irányzatoknak, a követelményeknek megfelelően áttért az új gazdasági, szervezeti formára. Megalakították Pásztor Károly bácsival és társaival a faluban az első Termelőszövetkezeti Csoportot. Igyekezett elfogadni, megérteni az idők szavát, tudomásul venni az elvárásokat. Családja érdekében dolgozott és szervezett. Nekem és Hugomnak használt vele, saját magát pedig csendesen emésztette, idegeit örölte. Szakértelme, megfontoltsága és nyugodt természete révén még tekintélyt is elért tagtársai körében. Felügyelő Bizottsági Elnöknek választották, ami csak növelte felelősségét és állandó belső élvődését. Az 1950-es évek gazdasági, politikai szorítása Őket is elérte minden tekintetben. Küzdöttek az életükért és családjukért.

Így értünk el 1956. október 23-ig. Apám élve a meghirdetett lehetőséggel, kilépett a TSZCS-ből, és vállalta az újrakezdés kockázatát, az öszes nehézségekkel együtt. Földet ugyan adtak ki neki, de nem a sajátját. Tanyájától több km-re távol jelöltek ki neki művelésre földet. Nehéz idők következtek. Megpróbálta az újrakezdést. Rengeteget dolgozott, idegeskedett, mondhatom szenvedett. Segítette a család is: a Hugoni Lídia, az Őcséni Imre, s néha

még én is részt vettem a munkában. Akkor arattunk együtt Apámmal utoljára.

A teher, a megpróbáltatás egyre nehezebb lett. Elviselni, győzni akkor már Apám nem bírta tovább. Az újabb termelőszövetkezeti szervezés idején ismét belépett a szövetkezetbe, előbb a November 7.-be, majd a Tessedik Sámuel MGTSZ tagja lett.

Én már 1953. január 1-je óta mint katona állatorvos a Honvédelmi Minisztérium tisztje lettem. Lídia Hugom is elvégezte ugyancsak az Állatorvostudományi Egyetemet. Őcsénk Imre az otthoni munkában segítette Szüleinket.

Apánk részére egyre nehezebb lett a munka, egyáltalán a kollektívizált élet. Nehezen tudta összeegyeztetni a saját felelősségét a közösségért, a családjáért érzett, vállalt kötelességével. Jelentkeztek az egészségromlás tünetei, terhei. A kemény és idegterhelő munka kikezdte Apám egészségét, idegeit. Az sem sokat segített, hogy társadalmi, közösségi megítélésében talán még támogatásban is volt része. Élt ugyanis a faluban egy rendszerhű, ideológiailag elkötelezett – bár egy kicsit csalódott – sokat megélt, átélt falubelije. Úgy nevezték: Kozák Márton.

Kapcsolatuk története nem mindennapi. Én gyerekkoromban ismertem egy szép szál, jómegjelenésű magas embert, akit – úgy mondták – a csendőrök időnként meglátogattak otthonában, talán be is vitték néhány napra alkalmanként. Az 1919-es forradalomban viselt dolgai miatt tartották Őt felügyelet alatt. Ezzel az emberrel találkoztam én a háború alatt a Lókovácsnál, ahol Ő volt az alakulat élmezőny szolgálatának egyik beszerzője, a tábori konyha raktárának a vezetője. Én – két jársammal együtt – akik az Egyetem bezárása, illetve Nyugatra történő kitelepítése után a Lókováczhoz mentünk, ahol teljesítettük katonai szolgálatunkat. Ott és akkor találkoztam az általam ismerős katonával. Ő volt a Szentendrési Kozák Márton. Emlékezetes találkozás volt és maradt is számomra. A 20 éves fiatalember és a felnőtt, komoly ember, az ismerős földi egymásra találása háborús körülmények között a

Lókovácznál. Ez az idő 1944 decembere volt, amikor a dunántúli harcok Székesfehérvár térségében folytak. Mi azokban a hetekben, napokban készülődtünk Bodajkról a Csallóközbe a Lókovácz teljes állományával együtt.

Ettől az időtől kezdve protekcionk lett a konyhán, a repeta mindennapos volt. Marci bácsi mint jó földi gondoskodott a jobb ellátásunkról, hogy ne éhezünk, s megfelelő ellátásunk legyen. Beszélgetéseink során a háború utáni teendőket, a hazajutást, az újbóli életkezdet terveztük.

Az események nem úgy történtek, ahogy terveztük. Szovjet hadifogságba estünk 1945. április 1-jén a Csallóközben. A komáromi Öregvárban együtt töltöttünk hat hetet, s egy vagonban vittek ki bennünket a Szovjetunióba, az Alexini hadifogoly táborba. Ott is együtt voltunk néhány hétig, amikor én Szofhozba, Márton bácsi pedig bányába került.

Külön érkeztünk haza, más időben. Ezt követően a természet rendje s az akkori társadalmi és gazdasági rendszer adta lehetőségek és biztosított formák szerint folytattuk itthoni életünket. Márton bácsi Apánknak, ahogy annak idején nekünk is, mindig jóembere volt és maradt.

Mi, akik együtt voltunk a Lókovácznál „kedves nővérek”: Földházi dr. és jó magam haláláig változatlan tisztelettel, megbecsüléssel tartottuk a kapcsolatot Kozák Mártonnal. Ő pedig Apánkat tisztelte meg bizalmával, barátságával.

Találkozásom Vele a Bajcsy-Zsilinszky utcai kis házában – amikor meglátogattam családommal együtt – mindig bensőséges és emberséges emlékidézés volt. Egy hajón utaztunk. Igaz, a kapitányt nem mi választottuk. A széljárás és a célirány megváltoztathatatlan volt évtizedeken keresztül.

Apámék sorsa, élete egyre nehezebb lett. Történetük, mindennapi életük egyre inkább egészségügyi, orvosi, kórházi történet lett. Olasz Imre doktor úr gondoskodásával és a Honvéd Kórházba kerüléssel már egy egészen más történet kezdődött.

Budapest, 2004. március 01-jén.

Dr. Bagi János

LABDARÚGÁS

Sorsolás

Lancast – Megye I. osztály

- 1. forduló:** Sarkadkeresztúri SE – Hunyadi MSE Békésszentandrás 2004.08.14. szombat, 17.30
- 2. forduló:** Hunyadi MSE Békésszentandrás – Gyomaendrőd FC 2004.08.21. szombat, 17.30
- 3. forduló:** Vésztői SE – Hunyadi MSE Békésszentandrás 2004.08.28. szombat, 17.30
- 4. forduló:** Hunyadi MSE Békésszentandrás – Szabadkígyósi SC 2004.09.04. szombat, 16.30
- 5. forduló:** Magyarbánhegyes FC – Hunyadi MSE Békésszentandrás 2004.09.12. vasárnap 16.30
- 6. forduló:** Hunyadi MSE Békésszentandrás – Mezőberény FC 2004.09.18. szombat, 16.00
- 7. forduló:** Tótkomlói TC – Hunyadi MSE Békésszentandrás 2004.09.26. vasárnap, 16.00
- 8. forduló:** Hunyadi MSE Békésszentandrás – Mezőhegyesi SE 2004.10.02. szombat, 15.00
- 9. forduló:** Méhkeréki SE – Hunyadi MSE Békésszentandrás 2004.10.10. vasárnap, 15.00
- 10. forduló:** Hunyadi MSE Békésszentandrás – Szeghalmi FC 2004.10.16. szombat, 14.30
- 11. forduló:** Nagyszénás SE – Hunyadi MSE Békésszentandrás 204.10.23. szombat, 14.30
- 12. forduló:** Hunyadi MSE Békésszentandrás – Csorvás SK 2004.10.30. szombat, 14.30
- 13. forduló:** OMTK-Rákóczi Vasas – Hunyadi MSE Békésszentandrás 2004.11.06. szombat, 13.30
- 14. forduló:** Hunyadi MSE Békésszentandrás – Mezőkovácsházi TE 2004.11.13. szombat, 13.30
- 15. forduló:** Békési FC – Hunyadi MSE Békésszentandrás 2004.11.20. szombat, 13.00

ARANY ÁSZOK KUPA BÉKÉSCSABÁN

Az idén, immár másodjára megrendezésre került Országos Arany Ászok Kupán vettünk részt a helyi Szentendrési Ászok nevű csapatunkkal. A június 19-ei békéscsabai regionális selejtezőn az első öt jutott a budapesti döntőbe. A majdnem száz csapat egyenes kieséses rendszerben küzdött a helyezésekért. A helyi fiatalokból összeállított baráti társaságunk csapata az első fordulóban egy csorvási együttest győzött le hetes rúgásokkal, mivel a meccs 1:1-gyel zárult. A második fordulóban sajnos egy nagyon erős kisújszállási csapattal álltunk szembe, melytől minimális különbséggel, 1:0-ra kaptunk ki. Így a torna számunkra véget ért, de rengeteg élménnyel letünk gazdagabbak, és a csapat minden tagja egy mezt kapott emlékül. Hazazérkezésünk után, este a támogatóink vendégül láttak bennünket egy finom körömpörkölt vacsorára. /Ezennel is köszönet érte!/. Megbeszélve a történeteket, úgy döntöttünk, hogy jövőre újból megpróbáljuk....

Itt megragadnám az alkalmat, és a csapat minden tagja nevében köszönetet szeretnék mondani az egész éves támogatásért a **Körösvarázs Bt**-nek, személy szerint pedig Lestárné Pásztor Magdolnának!

A fenti képen a csabai selejtezőn szereplő csapat látható. Állnak: Kiss Ferenc, Gugolya György, Varga Sándor, Benesik Imre, Major Attila, Szopka Attila. Guggolnak: Kovács Gergő, Károlyi József, Boros Szabolcs, Dorogi Róbert, Szín Tamás, Nagy András, Vaskor János

MAJOR ATTILA

Itthon maradt az I. Békésszentendrési Kézilabda Kupa

Clubunk a Békésszentendrési Kézilabda Club 2004. július 24-én szombaton első ízben rendezte meg a Békésszentendrési Kézilabda Kupát, melyet az elkövetkező években szeretnénk hagyománnyá tenni.

A rendezvényt Dr. Strassburger Gyöngyi, Clubunk elnök-asszonya nyitotta meg. A köszöntőt követően került sor a mérkőzések lebonyolítására. Eredetileg 4 női csapat küzdött volna meg a helyezésekért, azonban Jászszentendrési játékosai az utolsó napon technikai okok miatt lemondták a részvételt, így Kondoros, Gyomaendrőd és Békésszentendrési csapatai között folyhatott a játék.

Felnőtt csapatunknak - különböző családi és egyéb okok miatt - bár nem a teljes játékosállományával tudott részt venni a kupán, ennek ellenére is sikerült a - más csapatok játékosáival megerősítve érkező - vendégcsapatok felett győzelmet aratnunk. Nagy örömről szolgált, hogy a mérkőzések során az ifjúsági csapatunk néhány fiatal játékosa is szerepet kaphatott. A mérkőzéseket Szloska Krisztián és Baranyi Antal török-szentmiklósi játékvezetők vezették.

A mérkőzéseken az alábbi eredmények születtek:

Békésszentendrési - Kondoros 20- 11 (Gólszerzők: Domjáné Kozák Györgyi 8, Egriné Kovács Andrea 4, Lólé Emília 4, Erdélyi Melinda 3, Szucsán Nikolett 1 / Kondoros: Laurinyecz Glóziák 3-3, Kicska 2, Laszkács - Vajgely - Vas 1-1)

Gyomaendrőd - Kondoros 18 - 17 (Gyomaendrőd: Hornok 4, Tóth 3, Rácz, Kónya, Rau, Bácsi, Izsó 2-2, Farkas 1 / Kondoros: Laurinyecz 7, Kicska 3, Laszkács- Glóziák 2-2, Vas - Dinya - Jancsó 1-1)

Békésszentendrési - Gyomaendrőd 20 - 16 (Gólszerzők: Erdélyi Melinda - Domjáné Kozák Györgyi 7-7, Egriné Kovács Andrea 3, Csipai Anasztázia 2, Kovács Krisztina 1 / Gyoma: Kónya - Bácsi 3-3, Hornok - Rácz - Tóth - Rau 2-2, Horváthné - Izsó 1)

A végeredmény : 1. Békésszentendrési
2. Gyomaendrőd
3. Kondoros

Különdíjak:

Gólkirálynő: Domjáné Kozák Györgyi (Békésszentendrési 15 góllal)

Legjobb kapus: Lólé Emília (Békésszentendrési)

Legtechnikásabb játékos: Egriné Kovács Andrea (Békésszentendrési)

Legtechnikásabb vendégjátékos: Rau Nikolett (Gyomaendrőd)

Legjobb átlövő: Laurinyecz Henrietta (Kondoros)

I. helyezett csapatunk tagjai: Lólé Emília, Csík Melinda, Kozák Györgyi, Kovács Andrea, Szucsán Nikolett, Lestyan Goda Anna, Szilágyi Krisztina, Kovács Krisztina, Csipai Anasztázia, Szucsán Attiláné, Bagi Brigitta, Balogh Nikolett, Petrás Viktória, Sinka Petra Edző: Lestyan-Goda Mihályné

I. Szentendrési Kupa I. helyezett csapatának tagjai

Fotó: Varjú Csaba

A kupa nap azonban ezzel nem ért még véget, mivel a csapatokból, az edzők és a nézők közül még mozogni vágyók két vegyes-csapatot alakítottak ki, és játszottak egymással egy záró, barátságos mérkőzést. Ezen mérkőzésen igazságos (15-15-ös) döntetlen született, mely mérkőzés legjobbjaként Petrásné Oláh Tímea egy elismerő emlékkoklevelet vehetett át.

A nap folyamán a nagy melegben ingyenesen ásványvizet és szendvicset biztosítottunk a játékvezetőknek és a játékosoknak egyaránt, akik számára további fogyasztásra egész napos büfé áll rendelkezésre.

A mérkőzések befejezését követően a sportolókat, edzőket, játékvezetőket babgulyással vendégeltük meg. Ezt követően lehetőség nyílt beszélgetésekre, amelyhez Chilo-Wolf Rt által biztosított chipseket ropogtathattunk.

Megvendégelés

Fotó: V.Cs.

Ezúton szeretnénk köszönetet mondani mindazon vállalkozásoknak, szervezeteknek, magánszemélyeknek akik bármilyen módon hozzájárultak I. Kézilabda kupánk megvalósításához, ezzel támogatva több település sportolni vágyóinak közös mozgását, szabad idejének kellemes eltöltését.

Támogatói voltak:

Alföld-Hús (Szarvas), ASKOFAN (Csabaesüd), AXIS 4000 Kft - Sinka Gyula (Békésszentendrési), Chilo-Wolf Rt, Domján László, Eli-Nett Kft (Békésszentendrési), FUNDY (Gyomaendrőd), GYISM - MOBILITAS, Kenyér Kft (Szarvas), Lestyan Goda Mihályné, Mause Kft (Békéscsaba), Pepsi Cola, Pisont András, Sovány István zöldségkereskedő, Szarvas-Coop Rt, Young Hús (Szarvas), Vital-Soda,

Köszönet továbbá:

- Szilágyi Tamásnak és Szabó Istvánnak, akik a zenét biztosították,
- az izletes babgulyás készítőinek Klimaj Pálnak és Domján Lászlónak, valamint
- Bencsik Viktóriának, aki a büfében nyújtott egész napos segítségét.

Végezetül, de nem utolsó sorban külön köszönetet kívánunk mondani a Hunyvári János Általános Iskola igazgatójának Molnár Imre úrnak, hogy a kézilabda pályát és az öltözőket ezúton is biztosította számunkra.

Jövőre ugyanitt ismét találkozunk...

Kajak-kenu

A Simon Fiala Tibor Emlékverseny mellett Szarvason rendezik a másik nagy hagyományú versenyt, a Körös-kupát, mely már második éve egyben Sándor Tamás Emlékverseny is. Az országos bajnokságok előtti időpont és az hogy máshol nem volt verseny, soha nem látott tömegeket vonzott. 35 egyesület, 970 nevezése óriási terhet rótt a versenybírószágra, szervezőkre, különösen a hosszútávú versenyszámoknál, ahol nem volt ritka a 30-40 fős mezőny. A színvonalas verseny mindenki számára jó erőfelmérő volt a bajnokság előtt, hiszen nagyon sokan voltak itt, akik a bajnokságban is jó helyezésre számítottak. Versenyzőink közül Kovács Lászlónak sikerült legjobban a verseny, hiszen két első és egy második helyezéssel jó formát mutatott a bajnokság előtt. Versenyzőink összesen két első, egy második, két harmadik helyezést értek el, így a csapatversenyben 78 ponttal a 14. helyen végeztek.

Bajnokságok közül először a serdülők és juniorok, majd rá egy hétre a gyermek-, kölyök-, ifjúsági és masters versenyzők bajnokságát rendezték meg. A korcsoportok beosztása számunkra kedvező volt az idén, mert itt Kovács Laci és Szín Szandra is el tudott indulni a serdülők között is. Mindketten pontot is szereztek. Az eredmények közül kiemelkedik Kovács László saját korosztályában elért 3. és 4. helyezése, ami szép reményekre jogosíthatja, ha a továbbiakban is így folytatja. Az utánpótlás korúak bajnokságain összesen 22 pontot szereztünk és ha hozzávesszük a maratoni bajnokságon nyert 2 pontot, akkor a tavalyi eredményt túlszárnyaltuk /tavaly 22 pont volt/.

Már tavaly is kiemelkedően szerepeltek a masters versenyzőink és az idén sem vallottak szégyent. Egyre nagyobb népszerűségnek örvend ez a verseny és a hatalmas mezőnyökben a pontszerzés is dicsőség. Érmes nyerni pedig kiváló teljesítmény. Versenyzőink összesen egy első, hat második és öt harmadik helyezést értek el s teljesítményük alapján 73.25 bajnoki pontot eredményezett, ami a masters bajnokságon belül országos szinten a 12. helyezést jelentette. Az eredmények ismertetésénél találkozhatunk egy új névvel is. Ő Boros Zoltán, aki eddig az MTK-ban versenyzett és baráti kapcsolat révén igazolt hozzánk. Szereplése minden dicsőretet megérdemel, hiszen minden számban a dobogón állt. Kívánjuk, hogy érezze jól magát közöttünk.

Eredmények:

Országos serdülő- és junior bajnokság:

Szolnok 2004.07.31- 08.01.

K-1 serdülő fiú V. évf. 500 m	8. Révész Norbert
K-2 serdülő fiú V. évf. 2000 m	7. Kovács László - Révész Norbert
K-2 serdülő leány V. évf. 2000 m	9. Berényi Diána - Szín Szandra
K-2 serdülő leány V. évf. 500 m	8. Berényi Diána - Szín Szandra

Gyermek-, Kölyök-, Ifjúsági- és Masters országos bajnokság
Velence 2004. 08.06-08.08.

K-1 kölyök fiú IV. évf. 1000 m	3. Kovács László
K-1 kölyök fiú IV. évf. 500 m	4. Kovács László
K-1 kölyök leány IV. évf. 1000 m	9. Szín Szandra
K-1 kölyök leány IV. évf. 2000 m	11. Szín Szandra
MK-1 kölyök fiú III. évf. 2000 m	13. Dinya Péter
MK-2 gyermek fiú II. évf. 2000 m	14. Mrena Lajos - Kovács Tamás

"Mastersek"

K-1 férfi masters 22-24 év, 500 m	4. Krajcsovic György
K-1 férfi masters 35-39 év, 500 m	1. Boros Zoltán
K-2 férfi masters 22-24 év, 500 m	4. Patkó Róbert - Nagy Károly
K-2 férfi masters 35-39 év, 500 m	2. Boros Zoltán - Bencze János MTK
K-2 férfi masters 35-39 év, 500 m	3. Pálincás András - Szabó Tamás
K-2 férfi masters 45-49 év, 500 m	5. Bencsik Imre - Molnár Mátyás
K-4 férfi masters 25-29 év, 500 m	6. Bagaméri László - Nuver Attila - Nuver Gábor - Nagy Károly
K-4 férfi masters 40-44 év, 500 m	2. Pálincás András - Szatmári Lajos - Bencsik Imre - Molnár Mátyás
K-2 masters mix 22-24 év, 500 m	5. Patkó Róbert - Sinka Gréta, 6. Krajcsovic György - Sinka Gabriella
K-1 férfi masters 22-24 év, 200 m	5. Krajcsovic György
K-1 férfi masters 35-39 év, 200 m	2. Pálincás András, 3. Boros Zoltán
K-2 férfi masters 22-24 év, 200 m	2. Patkó Róbert - Krajcsovic György
K-2 férfi masters 22-24 év, 200 m	3. Nuver Attila - Nagy Károly
K-2 férfi masters 25-29 év, 200 m	6. Bagaméri László - Nuver Gábor
K-2 férfi masters 35-39 év, 200 m	2. Boros Zoltán - Bencze János MTK
K-2 férfi masters 35-39 év, 200 m	3. Pálincás András - Szabó Tamás
K-2 férfi masters 45-49 év, 200 m	6. Szatmári Lajos - Molnár Mátyás
K-2 női masters 22-24 év, 200 m	6. Sinka Gréta - Sinka Gabriella
K-4 férfi masters 25-29 év, 200 m	4. Bagaméri László - Nuver Attila - Patkó Róbert - Nagy Károly
K-4 férfi masters 40-44 év, 200 m	2. Pálincás András - Szatmári Lajos - Bencsik Imre - Molnár Mátyás
K-2 férfi masters mix 22-24 év, 200 m	3. Patkó Róbert - Sinka Gréta
K-2 férfi masters mix 22-24 év, 200 m	6. Krajcsovic György - Sinka Gabriella

Fabó István